Dayanışma

MAYIS 1985 SAYI: 34 2.-DM

Avrupa Konseyi Cunta'ya bir kez daha yeşil ışık yaktı

● Aralarında TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, DİSK Maden-İş Genel Başkanı Mehmet Karaca ve Avukat Ziya Acar'ın da bulunduğu bir heyet Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki gelişmeleri ve gerçek durumu anlatan bir rapor sundular.

Avrupa Konseyi Parlamenter Asamblesi 22-26 Nisan tarihleri arasında Strasburg'da yaptığı toplantıda Türkiye sorununu bir kez daha görüştü ve beklenildiği gibi Türk delegasyonunun yetki belgesini onaylayarak, Cunta'nın des-

(Devamı 9. sayfada)

Tüm Avrupa'da binlerce Türkiyeli, Sol Birlik pankartı altında yürüdü

1 Mayıs birlik günü oldu

● Bu yılki 1 Mayıs gösterileri, Sol Birlik partilerinin üye ve taraftarları için daha somut ve daha ileri oluşumların olumlu adımı oldu. SOL BİRLİK tarafından hazırlanan 1 Mayıs bildirisi Türkiye'de elden ele dağıtıldı.

● 1890 yılında Paris'te toplanan Uluslararası İşçi Konferansı'nın "Birlik, Mücadele ve Dayanışma" günü kabul ettiği 1 Mayıs'ta, tüm dünya işçileri ve emekten yana güçler, her yıl alanları doldurdu, dolduruyor.

İşçi sınıfının daha insanca yaşam koşulları elde etmek ve günlük çalışma süresini 8 saate indirmek üzere 99 yıl önce Şikago'da başlattığı mücadeleye Amerikan burjuvazisinin cevabı, dört işçi önderini öldürmek olmuştu. 1890' da Paris'te toplanan Uluslararası İşçi Konferansı'nda bu anlamlı gün, "tüm dünya işçilerinin birlik, mücadele ve dayanışma günü" olarak benimsendi. Ve bu tarihten sonra her 1 Mayıs'ta bütün ülkelerin işçileri, emekçileri mücadeleyi daha ileri boyutlara ulaştırmak üzere alanları doldurdu, dolduruyor.

Tüm dünyada milyonlarca işçinin, emekçinin, barış için, işyeri ve daha iyi yaşam koşulları için alanları bir kere daha doldurduğu 1985 1 Mayısı'nda, "Avrupa'da barış, güvenlik ve işbirliği" ana temasıyla Moskova'da Kızıl Meydan'da toplananlar, tüm atom silahlarının yokedilmesini istediler. Amerikan emperyalizminin istila etmek için her türlü provkasyonu tertiplediği Nikaragua emekçileri "iş ve mücadele" ögelelerini öne çıkarırken, İsrail ve Tel Aviv'de yürüyen onbinler, Meksika'da alanları dolduran 2 milyon, yine El Salvador'da Duarte'nin baskıcı rejimine rağmen onbinler, Kopenhag'da 50 bin, Paris'te yüzbinler, Japonya'da 1 milyon, Havana'da 500 binin üzerinde işçi-emekçi, dünya barışından yana tüm güçler, 99 yıl önce temelleri Şikago işçileri tarafından kanları bahasına atılan, birlik, dayanışma ve mücadele gününde yine alanlardaydılar.

Batı Avrupa ülkelerinin hemen hemen hepsinde olduğu gibi F.Almanya'da da tüm göçmen işçilerin yoğun olarak katıldığı 1 Mayıs gösterilerine, hava koşullarının çok kötü olmasına rağmen 700 binin üzerinde işçi, emekçi katıldı.

Bu gösterilere, uzun zamandır birlikte çalışan Birlik Yolu, DİBAF, FİDEF, Gerçek ADK, KKDK ve KOMKAR yine bütün bölgelerde birlikte katıldılar. Adı geçen örgütler tarafından merkezi olarak hazırlanan 1 Mayıs bildirisi tüm bölgelerde onbinlerce dağıtıldı. Hemen tüm yürüyüş kollarında "SOL BİRLİK"i destekleyen pankartların taşındığı, sloganların atıldığı 1 Mayıs gösterileri, Sol Birlik'i destekleyen göçmen işçi örgütleri için gelecek dönemlerde daha somut ve ileri oluşumların olumlu bir adımı oldu.

(Devamı 9. sayfada)

ABD Türkiye'deki «yerini» genişletiyor

● Evren-Özal yönetimi sayesinde Türkiye'nin "istemeden vermeyi" öğrenmiş uysal bir müttefik haline geldiği inancındaki Pentagon, dayatabileceği askeri isteklerinin azamisini dayatıyor ve dayattığını koparıyor.

(YAZISI 3. SAYFADA)

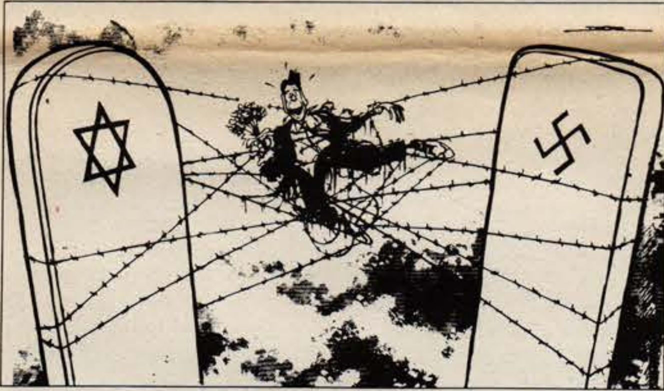
Vietnam halkı zaferinin 10. yılını kutluyor

● Vietnam halkı ABD emperyalizmine karşı zaferinin 10. yılında, savaşın geride bıraktığı tahribatı ortadan kaldırmak ve ülkeyi yeni baştan inşa etmek için savaşıyor.

(YAZISI 4. SAYFADA)

SS'lerin gömülü olduğu Bitburg'u ziyaret eden savaş delisi

Reagan Nazileri aklıyor

The Dallas Morning News

● ABD Cumhurbaşkanı Reagan'ın Hitler faşizminin yıkılışının 40 yılı nedeniyle F.Almanya'ya yapacağı gezi sırasında 47 faşist SS subayının da gömülü olduğu Bitburg'daki mezarlığı ziyaret edeceğini açıklaması, tüm dünyada geniş protestolarla karşılaştı.

ABD Cumhurbaşkanı Ronald Reagan'ın 1-6 Mayıs tarihleri arasında Nazi Almanyası'nın 2. Dünya Savaşı'nda kayıtsız-şartsız teslim olmasının 40. yıldönümü vesilesiyle F.Almanya'ya yapacağı gezi sırasında, 47 faşist SS subayının da gömülü olduğu Bitburg'daki mezarlığı ziyaret edeceğini açıklaması, yoğun tepkilerle karşılaştı. Geçen yılın sonbaharında Reagan'ın F.Almanya ziyaretini hazırlayan Beyaz Saray yetkililerinden ABD başkanının 2. Dünya Savaşı'nın sona ermesinin yıldönümü dolayısıyla Auschwitz toplama kampını ziyaret etmek istediğini öğrenen başbakan Helmut Kohl'ün, gayri

(Devamı 9. sayfada)

1 Mayıs'ta alanları dolduran binlerce işçi dayanışma ve mücadele azimlerini pekiştirdiler.

Dayanışma

Boyalı perde

ANAVATAN Partisi genel kongresi Türkiye'de beklendiğinden de büyük gürültü kopardı. Parti içinde belli kilit noktalarını tutmuş ve giderek tırmanan, boyalı basının deyimiyle "milliyetçi-muhafazakâr bir grub"un (yani Türkçesi, Türkeş'çi faşistlerin) gövde gösterisi ve Özal'ın kongre seçimlerinde olsun, sonradan görev taksiminde olsun bu gruba indirdiği söylenen "darbe", yoğun yorumlara, spekülasyonlara yol açtı. Neymiş? Özal kongrede ve yönetimde "ılımlı" unsurları öne çıkarmış. Partiyi ele geçirmek isteyen aşırı sağ "sempatizanları"na engel olmuş. Böylece Anavatan Partisi için de, demokrasinin geleceği için de "tehlikeli bir gidiş"e dur demiş!

İşin aslı hiç de öyle değil.

Türkiye'de sol yasaklı, solcular ya hapiste ya sürgünde, ya da yer altına (illegaliteye) sürülmüşken, aşırı sağ iktidardadır. Hem K.Evren cuntası ile, hem de T.Özal'ın Partisi ve yönetimiyle iktidardadır. Yani "tehlikeli gidiş" dedikleri şey zaten vakıadır. Türkeş'çi faşistler devletin her kademesinde, TRT'de, parlamentoda, Anavatan Partisi'nde, Özal yönetiminin en tepelerinde her yerde hazır ve nazırlar. Bu ölçüde meşruiyet ve itibara hiç bir devirde sahip olmamışlardı. Gün onların günü. Bunun şaşılacak bir yanı da yok. Çünkü faşizm iktidardadır!

Anavatan Partisi genel kongresi işte bunu bir kere daha apaçık gözler önüne serdi. Kongre salonundaki gövde gösterileri, omuzlarda taşınmalar (devrin iktidar-halk ilişkisini ne güzel simgeliyor!), tribünlerden yükselen alkış tufanları, vb., Şıvgın ve ekibini tutan "umulmadık" delege sayısı, Özal'a rakip liste çıkarma cüreti ve kongre ertesinde ona açıkça kafa tutmalardan, hırçınlaşmalardan, vb. anlaşılan bu değil mi?

Kongrede Türkeş'çi faşistler hiç de yenilgiye uğramadılar. Tersine, varlıklarının ve etkinliklerinin ne kerteye vardığını herkese isbat ettiler. Belki biraz fazla ileri gidip (O da neden ola ki? "Tecrübesizlik" ya da "çocukluk"larından!) incir yaprağını hepten bir yana atmaya kalkıştıkları için usulca ve usulünce hizaya getirildiler.

Ne ki olayın bir yanı bu ama hepsi bundan ibaret değil. Parti'de Selametçiler de var. Ünlü "Keçeciler" föktö-

(Devamı 9. sayfada)

DARISI EVREN'İN BAŞINA

Arjantin'de cuntacılar hesap veriyor

● Cunta döneminde "kaybolanlar"ın yakınları "adelet sağlansın, suçlular cezalandırılsın" diye gösteri yaptılar.

Arjantin'de aralarında üç eski Cunta şefinin de bulunduğu 9 eski general ve amiralin yargılanmasına 22 Nisan günü başlandı.

Bilindiği gibi 1983'te 8 yıllık askeri diktatörlükten son-

(Devamı 9. sayfada)

Hem yargıç, hem cellat

Kısasa kısas sürüyor

● Kenan Evren: "İdam cezaları insan haklarına aykırıdır diyorlar. Anarşistler adam öldürürken neredeydiler. Bunları asmayıp da ömür boyu ceza evlerinde mi bakalım?"

● Turgut Özal: "Türkiye'de siyasal hükümlü ve tutuklu yoktur. Yargılanlanların hepsi anarşisttir diyebilirim."

Yukarıdaki sözler bugün Türkiye'deki rejimin iki baş sorumlusunun ağzından çıkmaktadır. Türkiye'yi demokrasi ile yönettiklerini dünya kamuoyuna anlatmakta kullandıkları mantık ve kanıtlar bunlardır.

Tam da onların mantığı ve kanıtları Türkiye'deki rejimin faşist karakterini ortaya koymaktadır. Hem öyle sıradan bir faşizm değil, despot devlet geleneğinin pervasız bir siyasi canavarlıkla bütünleşip yarattığı barbar bir faşizm ol-

(Devamı 9. sayfada)

Bir fotoğrafın düşündürdükleri

Alpaslan Türkeş'in hapisten salındığının ertesi günü basında alelacele Süleyman Demirel'le kucaklaşıp öpüşürken çekilen fotografları yayınlandı. Yalnız S.Demirel değil, İ.Çağlayangil başta olmak üzere hemen tüm yakın "kurmay heyeti" yanındaydı.

(Devamı 9. sayfada)

495 bin işçi için

«Nasihat sözleşmesi» imzalandı

● Şevket Yılmaz sendikacılık yapmaya devam edecek. Özal kendi işçi düşmanlığı görevini yerine getirecek. İkisinin "pazarlığı" ister istemez "devlet halk dansları topluluğunun" gösterisine dönüşüyor.

Hükümetin kamu işyerleri için belirlediği ve asla geri çekilmediği % 25 ücret zammı sınırı Şevket Yılmaz'ın önüne bir engel olarak dikildi. % 60 enflasyon varken bu sınıra ra-

(Devamı 9. sayfada)

Türk milliyetçiliğinden seçme sözler

● İlk bölümünü gazetemizin Nisan 1985 tarihli 33. sayısında yayınladığımız bu yazının 2. bölümünü aşağıda veriyoruz.

NE ŞAMIN ŞEKERİ...

DİĞER bir şovenist Türk tekerlemesi Arap düşmanlığı için söylenen "Ne Şamın Şekeri, Ne Arabın Yüzü" şeklindedir. Osmanlılar yüzyıllar boyu Arapları baskı altında tutmuşlardır. Bunun bir sonucu olarak Türkiye'de Arapları küçümseme yaygınlaştırılmıştır. Daha sonra kurulan Cumhuriyet ve onun lideri M.Kemal de bir Batı hayranı burjuva olduğu için, Arap aleyhtarlığı kasıtlı olarak sürdürülmüştür.

Sadece Araplar değil, Çukurova yöresindeki Türkler de "fellah" diye küçümsenir. Son yıllarda Türkiye'ye akın eden Arap turistlerin bolluğu ile Arap aleyhtarlığı yeniden azmıştır. Kimisi Arap turistlerinin bol parasını kıskanmaktadır, kimisi ise "Türkiye'yi Araplar istila etti" diye kaygılanmaktadır. Ama Araplarla alış-veriş içinde olan esnaf, otelciler, evsahipleri, otobüs şirketleri vb. durumdan memnundurlar. Bu gibiler bir yandan Arapları küçümserlerken, öte yandan onların paralarından bol bol gelir sağlamaktadırlar. Yani iki yüzlülük yapmaktadırlar.

KUYRUKLU KÜRT

TÜRK burjuvazisinin Türk emekçileri arasında yaydığı sayısız Kürt aleyhtarı sözlerden en yaygını budur. Kürt düşmanlığı öylesine şiddetli işlenmiştir ki, birçok Türk, Kürtlerin gerçekten de kuyruklu olduklarına inanmaktadırlar.

Ayrıca kendilerini Türk saymayan Osmanlı sarayının eskiden Türkler için söylediği bütün küçümseyici sözler, bugün Kürtlere karşı kullanılmaktadır. Bilindiği gibi Osmanlı egemen sınıfları Türkleri daima küçümsemişlerdir, kendilerini asla Türk diye görmemişlerdir. İşte o küçümsenen Türkler, 60 yıldır Türkiye Cumhuriyeti devletinde, onun burjuvazisinin şovenist Türkçü propagandası ile, eskiden kendileri için kullanılan hakaret sözlerini, şimdi Kürtlere karşı kullanmaktadırlar. Türk milliyetçiliğinin en fazla saldırdığı milliyet, hiç kuşkusuz Kürt milleti ve Kürt milliyetidir. Defalarca işlediğimiz bu Kürt düşmanlığını ve Kürtlere karşı Türk milliyetçiliğinin hunharlığını burada satırlara sığdırmaya olanak yoktur.

ALAMANCI

TÜRKLER arasında yaygın şovenist şartlandırmalar yurtdışında göçmen işçi olarak çalışmakta olan Türk ve Kürt işçilerine karşı da kullanılmaktadır. İzine gelip giden, ya da kesin dönüş yapan bu göçmen işçilerimize halk arasında yaygın bir deyimle "Alamancı" denilmektedir. Alamancılar, esnaf ve bezerleri için "sağmal inek" ya da "yolunacak kaz" sayılırlar. Keza onların çevrelerinde olan kişiler, onlardan borç para almak, onların yatırımlarına ortak olmak, onların parasıyla inşaat yaptırmak, dükkan açmak gibi maddi menfaatler peşindedirler. Yani "Alamancı" denilen bu işçilere de "keriz" gözüyle bakılmaktadır. Hatta izine gelen bir göçmen işçimizin rakı sofrasına oturmak, onun rakısından mezesinden çöplenmek bile "domuzdan kıl koparmak sevaptır" mantığıyla marifet sayılmaktadır.

Yurtdışında özellikle Almanya'da burjuvazi tarafından körüklenen Türk düşmanlığından bezmiş "gurbetçi"ler, gurbetten "anavatana" döndüklerinde kendilerine böyle enayi gibi davranılmasından, antipati duyulmasından şikayetçidirler ve pekçoğu "vatansız olduk, bize Almanya'da da rahat yok, Türkiye'de de... dışarda bize Türken Raus (Türkler Dışarı) diyorlar, içerde ise Alamancı diye bizi dışarlıyorlar." diye dert yanmaktadırlar.

Görüldüğü gibi milliyetçilik ve şovenizm bu işçilere karşı da zehirini saçmaktadır. Hatta Almanya'da yetişmiş Galatasaraylı Erdal Keser bile kendisinin "Alamancı" diye takım arkadaşları tarafından dışarlandığından, başarısız maçlarında seyircilerin "Alamancı dışarı" diye tempo tuttuğundan dert yanmaktadır.

KIZILBAŞ!

TÜRK milliyetçiliğinin küfür niyetine kullandığı terimlerden bir diğeri de KIZILBAŞ kelimesidir. Bilindiği gibi bu kelime Alevilere sövmek için kullanılır.

Gerçi Alevi"lik bir etnik grup ya da milliyet değildir. Alevi'lik bir mezheptir. Örneğin Türkiye'de hem Türk hem Kürt ve az miktarda da Arap Alevisi vardır. Buna rağmen Osmanlılarda egemen devletin mezhebi olan sünnilik, alevi düşmanlığı gütmüştür. Daha burjuva çağında, Türkiye Cumhuriyeti kurulunca da Alevi düşmanlığı yavaş yavaş faşistlerin ve diğer gericilerin şovenist ve milliyetçi bir düşmanlığına dönüşmüştür.

Bilindiği gibi Anadolu'da Alevi'lik, tarih boyunca Osmanlı derebeyi devletine başkaldırmışlardır. Yüzlerce Alevi bu isyanlarda katledilmiştir. Osmanlılarda sünni mezheplerinin (hanefi, şafii, maliki ve hambeli mezheplerinin) bütün dinsel taassubu karşısında, Alevilik Anadolu'da dinsel taassuba karşı çıkmış, ayrıca daha adil bir toprak düzenini, insanlar arasındaki daha adil ilişkileri savunmuştur. Alevilerin bu politik mücadeleleri ve dinsel bakımdan açık fikirleri Osmanlı derebeyliğinin şiddetli tepkisini çekmiştir.

O zamanlardan halk arasına yerleştirilen kızılbaş sözü, daha sonra Cumhuriyette de devam etmiştir. Neticede ise en azılı Alevi düşmanları ülkücü faşistler olmuştur. Nitekim Türk-İslam sentezi diye bir görüşü savunan ülkücü-milliyetçi bozkurtlar tüm devrimci ilericilere saldırırken, Kahramanmaraş'ta, Sivas'ta, Malatya'da, Çorum'da Alevilere karşı kitlesel katliamlara girişmişlerdir. Böylece Alevi düşmanlığı Türk milliyetçiliğinin, Türk şovenizminin ve faşizminin belirleyici vasıflarından birisi olmuştur.

Özellikle 1960'lardan sonra Türkiye işçi sınıfının sosyal hayata ağırlık koymasıyla ve devrimci, ilerici düşüncelerin gelişmesiyle Alevi yurttaşlar, hemen hemen bütünüyle, kitle halinde, ilerici-demokrat saflarda yeralmışlardır. İşte bu durum hem ülkücü faşistleri, hem de Türk devletini korkutmuş ve onların Alevilere saldırmalarına neden olmuştur. Kenan Evren'in "Alevilik-sünnilik yoktur, hepimiz Türküz" demesi de, onun temsil ettiği Atatürkçü faşizmin, Alevi düşmanlığında ülkücülerden geri kalmadığını göstermektedir.

TÜRK ÖVÜN–ÇALIŞ–GÜVEN!

KEMAL Atatürk'ün bu sözü Türk milliyetçiliğinin başlıca sloganlarından birisidir. Oysa yukarıda yazdığımız gibi Türk ya da başka bir ulustan olmakla övünmek için bir neden yoktur. Esas olan İNSAN olmaktır, dürüst ve erdemli olmaktır. Kendi öz emeğiyle, alın teriyle geçinen

EMEKÇİ olmaktır.

Burjuvazi, Türk olduğu için övün diye Türk emekçilerini oyalarken, aslında burjuvaların kendileri "başarılı iş adamı" oldukları, toplumda servet ve iktidar sahibi bulundukları için övünmektedirler. "Köşeyi döndükleri" için övünmektedirler. Ve onların bu övünçleri, yani bu refah ve servetleri ücretli köleler olarak çalıştırdıkları, "övün" diye avundurdukları emekçilerin sayesindedir. Burjuvazinin devlet adamlarına, generallerine gelince, onlar da emekçileri ezen devletin başında şan ve şöhret sahibi oldukları için övünmektedirler.

"Çalış" sözünün ne anlama geldiği bu burjuva toplumunda bellidir. İşverenler, işçileri ölesiye çalıştırmaktadırlar. İşçiler ne kadar çok çalışırlarsa, burjuvalar o kadar çok servet biriktireceklerdir. Bu nedenle habire, çalış demektedirler.

"Güven" sözüne gelince, Türkiye'de emekçinin güvencesi ve güvenliği var mıdır ki, güvensin? Şu halde Türk milliyetçiliği bu sözle işçilere değil, burjuvalara sesleniyor olsa gerek. "Güvenlik Kuvvetleri" denilen şeye, yani burjuva sınıf egemenliğinin silahlı aracına, yani işçileri, emekçileri ezen baskı makinasına, Türk devletine, Türk ordusuna güven demektedirler. "Türk ordusu ve onun kurduğu Türk devleti senin emrindedir, işçi sınıfına ve halka karşı senin çıkarlarını korur, senin egemenliğinin bekçisi güvenlik kuvvetleridir, biz var oldukça sen güvenliktesin" demek istemektedirler.

Gerçekten de öyledir, güvenlik kuvvetleri denilen şey işçilerin grev çadırlarını dipçikle dağıtan, işçileri sıkıyönetimlerde dayağa çeken, işçi liderlerini zindanlara atan, halkın devrimci-demokrat evlatlarını işkencelerden geçiren ordudur, polistir. Yani güvenlik kuvvetleri, halkın ve emekçilerin değil, işverenlerin ve tüm tuzu kuru olanların GÜVENLİĞİ'Nİ sağlamaktadır ve bunun için "Bana güven" demektedir.

Özetle, Türk burjuva cumhuriyetinin ilk lideri Atatürk'ün Övün-Çalış-Güven sözünden sadece ÇALIŞMAK emekçilere aittir. Övünmek ve güvenmek, burjuvalara, onların generallerine, politikacılarına ya da her türlü temsilcilerine aittir. Ama ne zaman ki, işçi sınıfı ve emekçi halk bilinçlenip, örgütlenip AYAĞA KALKACAKTIR, BAŞKALDIRACAK'tır işte o zaman burjuvazinin güvendiği dağlara nasıl kar yağacağı görülecektir.

SONUÇ: BİZ İNSANIZ

TÜRK milliyetçiliğinin tekerlemelerinden burada ancak birkaç örnek verebildik. Bunların daha pek çoğu vardır ve geniş emekçi yığınların diline ve ne yazık ki bilincine yerleştirilmiştir.

Bunları yurttaşlarımızın dilinden, bilincinden kazıyıp atmak uzun sürecek çabalarımızı gerektirecektir.

Günlük hayatımızda, aile çevremizde işyerimizde her gün benzeri milliyetçi, şoven şartlandırmaların güçlü etkilerini görmekteyiz.

Biz işçi sınıfı devrimcilerine düşen görev sabırla, inatla ve uygun bir üslupla bu şartlandırmalara karşı doğruları göstermektir. Şu veya bu ulusun mensupları olmaktan da önce hepimizin İNSAN olduğunu ve insanları ayırdetmek için milliyet, dil, din, ırk, renk farkı gözetmemek gerektiğini göstermeliyiz.

Ve insanlar arasındaki ayrılıkların aslında uluslardan ve benzeri şeylerden gelmediğini, AYRICALIK'lardan geldiğini göstermeliyiz. Günümüzde en büyük ayrıcalığın ise sömürücülere ait olduğunu belirtmeliyiz. İşçilerin birliğini ve halkların kardeşliğini, İNSAN OLMAK ve işçi olmak, emekçi olmak, emeğiyle ve namusuyla hayatını kazanmak temelinde savunmalıyız ve en büyük erdemin bu temelde yükselecek İNSANSEVERLİK olduğunu her fırsatta anlatmalıyız.

...

Gerçek, Şubat 1985, Sayı 233'den alınmıştır.

BAKIŞ

E.Mahmut Soner

Düzeltme

FAŞİST rejimin Milli Eğitim Bakanı durup dururken Darwin teorisine cephe aldı. Herkes de meseleyi irticanın hortlaması sanıp dini tartışma olarak algıladı. Laiklik şahlanıp zavallı bakanın üstüne çullandı.

Halbuki sorun 150 yıllık bir "yanlışın" düzeltilmesi sorunu değildir. Buna irticanın gücü yetmez. Pergelin ayaklarını ne kadar açmışsak çizdiğimiz daire buna bağlı olarak büyük veya küçük olacaktır. Bu bağlantıyı tanrı bile değiştirememiştir. İnsanın bir maymun türünden evrimleşerek insanlaştığına ilişkin Darwin teorisi de, irticanın değiştiremiyeceği kesinliktedir.

Faşist yöneticilerin durup dururken Darwin'i boy hedefi almaları bir onur meselesi de olamaz. Çünkü kimse çıkıp "Evren paşa maymundur" dememiştir. Ya da Özal'a bakıp "insanın geriye evrimleşip maymunlaşabileceğini" ileri süren de yoktur.

O halde insanın maymundan gelmediğini, tanrı tarafından bugünkü vasıflarıyla olduğu gibi yaratıldığını söylemenin ve bunu Zeynep Kamil'den emekli doğum mütehassısı Dr.Nükrettin beyin bulgularıyla isbatlamaya çalışmanın başka ve anlaşılır bir sebebi, irticayı geri getirmekten başka bir anlamı olmalıdır.

Elbette ki böyledir. Yoksa insanın nereden geldiğinden çok daha önemli, meselâ Evren paşanın nereden geldiği, kimin yararına geldiği gibi sorunlar mevcuttur. Boş bırakılsa bunlar tartışma alanına girebilir.

Darwin teorisi materyalizmin bilimsel temellerinden biridir. Materyalizm ise insanın evrimleşmesiyle değil ama, bunun da kanıtlarından yararlanarak toplumun evrimiyle ilgileniyor. Toplumun evrim yasaları sınıf mücadelesi fikrine, kapitalizme ve onun kokuşmuş şekli olan faşizmin geçiciliği, kitlelerin bilinçli eylemiyle mutlaka alaşağı edileceği gerçeğine götürür.

Öte yandan insanın kendisini ve sosyal çevresini değiştirebilir bir gerçeklik olarak algılanması, onda değiştirebilir ve değiştirilmelidir eğilimlerini de kışkırtabilir. Halbuki herşeyin tanrısal bir buyrukla düzenlendiği, herşeyin ancak onunla ve olduğu gibi varolduğu inancı herşeyi kabullenmeye götürür.

İnsan tanrı tarafından ve bugünkü vasıflarıyla yaratılmış olursa iyidir. Çünkü bu, "güçlü olan haklıdır", "hak kuvvetlinindir", "olan şey olabilecek olandır", "tanrının istediği olur ve olmaktadır", vb. gibi olmaması gerekenleri tanrıya havale edip onunla mücadelenin imkansızlığı fikrini besler.

Gerçi Darwin teorisinin düşmanlarının da hayli inandırıcı kanıtları yok değildir. Sözgelimi maymunların darbe yaptıkları görülmemiş, sermaye sahibi oldukları işitilmemiştir. "Evrim" ve "insanlaşma" gibi kavramlar da, meselâ bugünkü Türkiye'de bire bir yerine oturmamaktadır. Evren paşa ve arkadaşları için "evrimleşme" ve "insanlaşma" süreçleri sözkonusu edilebilir mi? Darwin teorisinin yanlışlığı salt bu kanıtlar açısından da olsa, 12 Eylül'den bu yana bilinmektedir!

Doğrudur, Darwin teorisine karşı çıkışın irtica ile bir ilgisi yoktur. Eğer statükoyu sarsmayacak ve herşey olduğu gibi kalacağı inancına dokunmayacaksa, değil maymundan, it soyundan geldiklerini bile severek kabule hazırdırlar bütün Darwin düşmanları.

İnsanı değil, melanetlerin kaynağını kavramamıza ışık tuttuğu için yaşasın maymun!

GERÇEK gazetesinden fabrika haberleri

YÜZÜMÜZ NEDEN SARARIYOR?

Ben Tekel işçisiyim. 7 yıldır İzmir Yaprak Tütün Bakım Atelyesi'nde çalışmaktayım.

İlk girişimde 150 adet balya atıyorduk üçlü ranzaya. Balya ağırlığı 55 kg'dır. Faşist Evren'in iktidara elkoymasından birkaç ay sonra balya adedi 200'e çıktı ve bir kamyonu yüklediğimizde 15-20 dakika mola veriliyordu, onu da kaldırdılar.

Şimdi ise balya adeti 250 ye çıktı. Ne kadar tepki gösterdikse de halledemedik. Tek Gıda İş Sendikası şube başkanına gittik. Amiralle arası iyi olan şube başkanının getirdiğ cevap "bu rakamdan aşağı atanların numarası alınacak" oldu. Aynı amir göreve başladığında, bizi toplayıp kendisini tanıtmış ve yüzümüze bakıp "yüzünüz ne kadar sararmış, size yemek çıkarttıracağım" demişti. İki yıldır yemek çıkacak diye bekliyoruz.

Amir yüzümüzün neden sarardığını iyi biliyor ama işine gelmiyor.

SARI SENDİKACILARDAN NE HAYIR GELECEK?

Tekel'in İzmir Yaprak Tütün işletmelerinde görevliyim. İşyerine 5-10 dakika geç kalmanın karşılığı 2 yövmiye kesilmesidir. Bağlı olduğumuz Tek Gıda–İş sendikasına durumu anlattığımızda, sendika sekreteri cevap olarak "erken kalksaydınız" demektedir. Sanki gecikmemizin nedeni uyumamızmış gibi! "Sen kimi savunuyorsun, işçiyi mi, işvereni mi?" diye sorduğumuzda aslında cevap bellidir. İşte sarı sendika yöneticilerinden gelecek hayır budur.

Bir İşçi

UZEL'DE YILMAYACAĞIZ!

2000'den fazla işçinin çalıştığı İstanbul'daki Uzel fabrikasından son günlerde işçileri yıldırma saldırıları iyice azmış bulunuyor.

İşverenin getirmek istediği faşist Türk Metal-İş sendikasına karşı UZEL işçilerinin büyük çoğunluğu Otomobil-İş sendikasına üye olmuş ve bu sendika yetkiyi kazanmıştır. Ama işveren akla gelmeyecek soysuzluk ve hilebazlıkla, Otomobil-İş üyelerinin sayısını asgariye düşürmek için keyfi işten çıkarmalara başlamıştır. İlk olarak 150 işçi işten çıkarılmış ve tazminatları, yasal hakları işverenin isteğince düzenlenmiştir. İşten çıkarılacakların sayısının hızla artmasını bekliyoruz.

İşyerimizde bu uygulamalar, keyfi ve sudan bahanelerle sürdürülmektedir, amaç bellidir, işveren sistemli olarak, işçileri ayırıp kamplara bölmek istemektedir.

Demokrasi havariliği yapan Cunta ve kukla Özal hükümeti ne insan haklarına, ne de demokrasinin yerleşmesine tahammül edebilir. Onlar için önemli olan Türkiye'yi uzun yıllar zapturapt rejimle yönetmek. Ama biz demokrasinin geleceğini onlardan beklemiyoruz. Biz demokrasi ve özgürlük uğruna işçi sınıfının ve emekçi halkın birleşip gerçek demokrasiyi kuracağına inanıyoruz.

Bir Gerçek Okuru

BEREC PİL FABRİKASINDA NELER OLUYOR?

İstanbul'daki Berec fabrikasında 600'den fazla işçi çalışmaktadır. 12 Eylül öncesinde DİSK'e bağlı Petkim sendikası varken, şimdi Türk-İş'e bağlı Petrol-İş sendikası yetkilidir.

Sözleşme süresinin 8 aydan fazla bir zaman geçmesine rağmen sözleşme yapılmadı, uzlaşma mahkemesinde bekliyor.

İşçiler bakkala, kasaba, manava borçlu, ev kiraları 3-4 aydır ödenemiyor. Fabrikadaki huzursuzluğumuz gün geçtikçe büyüyor. Sonumuzun ne olacağını şimdiden kestirmek zor.

Ben inanıyorum ki, işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın birleşmesiyle, demokrasiyi ve en temel haklarımızı (yani yaşama hakkımızı) mücadele vererek kazanacağız.

BEREC'den bir işçi

Gerçek gazetesinin Mart 1985, 234. sayısından alınmıştır.

Özal F. Almanya'da protesto edildi

20 Nisan Cumartesi günü Hannover'de faşist K.Evren Cuntası'nın başbakanı Turgut Özal'ın F.Almanya'ya gelişi Türkiyeli ve F.Almanyalı demokrasi güçleri tarafından protesto edildi.

Değişik bölgelerden gelerek toplanma yerinde buluşan demokrasiden yana güçler, anti-faşistler Cunta'yı ve Özal'ı lanetleyen çeşitli pankartlar altında düzenli bir yürüyüş gerçekleştirdiler.

Dağınıklığın, güçleri birleştirmemenin Cunta'ya karşı verilen mücadeleyi zayıflattığından hareketle bir araya gelen sol partilerin oluşturduğu Sol Birlik taraftarları, yürüyüşteki daha canlı, daha disiplinli ve daha coşkulu davranışlarıyla dikkati çekiyorlardı.

4000 civarında anti-faşistin katıldığı protesto yürüyüşünde, SOL BİRLİK tarafından hazırlanan, faşist cuntanın başbakanı Özal'ın Hannover fuarına gelişinin nedenlerini, F.Alman hükümetinin faşist cunta ve onun hükümetine yaklaşımını açıklayıp protesto eden bildiri yoğun bir şekilde dağıtıldı.

Miting alanında yapılan konuşmalarla süren protesto gösterisi başladığı gibi disiplinli bir şekilde bitirildi.

ABD Türkiye'deki «yerini» genişletiyor

- Özal'ın ABD gezisi için "yardım", ABD yönetimi için "yardım" anlayışı idi. Sonuçta Türkiye'nin ABD'ye "kolaylıklar sağlaması" olarak gerçekleşti.
- Evren-Özal yönetimi sayesinde Türkiye'nin "istemeden vermeyi" öğrenmiş uysal bir müttefik haline geldiği inancındaki Pentagon, dayatabileceği askeri isteklerinin azamisini dayatıyor ve dayattığını koparıyor.

Özal'ın birbiri ardısıra ABD'ye ve F.Almanya'ya yaptığı geziler, Özal'ın ekonomik işlerden sorumlu bir Cunta memuru olması durumundan olmalı, ekonomik amaçlı geziler olarak algılandı. Esasta her iki gezi de daha çok askeri amaçlar çerçevesinde geçti ve bu alanda sonuçlar verdi.

ABD yönetiminin Türkiye'ye ilişkin hesapları, onun global hesaplarının bir parçası olduğu için Türkiye bu masada ekonomik yardım isteklerini ve ordusunun modernize edilmesi talebini tartışamıyor. Birşeyler umarak gittiği Batı'dan -özellikle ABD'den— ne kadar askeri ödün verebileceğinin hesabını yaparak dönüyor.

Özal'ın "yol parasını" dahi kendi cebinden karşılayarak gittiği ABD'den önemli ödünler vererek döndüğü ve bu ödünlerin neler olduğu şimdi daha iyi anlaşılıyor. Başlıca üç gurupta toplanabilecek bu ödünler şöyle:

- Türkiye'deki havaalanlarından ABD ile Türkiye "ortak yararlanacaklar" ve gerekirse bu havaalanları ABD'nin teknik yardımlarıyla genişletilecek
- 6. Filo Türkiye'deki limanlardan yararlanabilecek, yakıt ikmali ve depolama kolaylıkları sağlayacak, Marmaris'te yapılacak bir deniz üssünde bakım ve onarım imkanlarını kullanabilecek.
- ABD, sosyalist ülkeler topluluğuna karşı kışkırtıcı yayınlar yapabilmek için Türkiye'de bir radyo istasyonu kurup işletebilecek.

Bütün bunlar 12 Eylül darbesinin hemen ardından 5 yıl için imzalanmış olan Savunma İşbirliği Anlaşması'nın süresinin yeniden uzatılmasına ilave olarak verilmiş ve askeri ve siyasal nitelikli ödünler niteliğini taşıyor. Ve Türkiye'deki iktidar güruhu bütün bu ödünleri "Yıldızlar Savaşı" gibi projelerin peşinde olan, gerektiğinde bütün Avrupa'yı gözden çıkarabileceğini açıklamış olan ve tek tek ülkelere ilişkin hesapları bir kenara koyup sosyalizmle "nihai hesaplaşma" gibi bir ütopyaya gönül bağlamış olan ABD'den "Türkiye'nin stratejik önemi hatırına" birşeyler alabilirim umuduyla veriyor.

Türkiye'de barışı savunmanın dahi suç ilan edilip cezaya müstahak görülmesinin nedenini biraz da burada, ABD'nin Türkiye'deki "yerini" biraz daha genişletip askeri kolaylıklar sağlama hesaplarında aramak gerekmez mi?..

Kuracağı radyo istasyonu ise Ankara radyosuna paralel en güzel askeri marşları çalıp söyleyecek Cunta ve onun kukla parlamentosu ise Pentagon'dan çizilmiş istikametine rap rap rap diye uygun adım yürüyecektir.

Darwin teorisinin tersyüz olduğunun resmidir. Darwin teorisi mi, niwraD teorisi mi?

Soysuzlaşma

Epeydir Türkiye'de ilginç bir tartışma sürüyor. Darwin'in Evrim Teorisi ile ilgili olarak tüm sağ kesim, Anap'lı bakanlar ve boyalı basın bir yerlerden (belki de Reagan'ın ülkesi caniplerinden bir yerlerden) aldıkları bir işaretle müthiş bir "Bilim bilim değildir!" kampanyası başlattılar. İnsanın maymundan gelmediğini ispatlamak için önce bilimi çarpıtıp söylemediği birşeyi söylemiş gibi göstererek "İnsan maymundan geldi" görüşüne karşı çıkıyorlar. Sonra da bir doğa olgusunun doğruluğu bin kez ispatlanmış bilimsel açıklaması olan Evrim Teorisini sözde çürütmek için ipe sapa gelmez, yağnış yuğnuş —ve de hepsi bir yerden aktarma!— görüşler ileri sürüyorlar.

Elbette ki insan maymundan gelmedi. Evrim Teorisi böyle birşey iddia etmiyor. Ne ki ancak maymun aklı kadar aklı olanların her allahın günü daldan dala cirit attığı Türkiye basınında ve resmi makamlarında, pekâlâ maymundan gelme insanlar da olabileceğini ya da, hatta, belki *maymunun insandan* geldiğini insana düşündürecek yeterince delil sergilenmiyor mu?

Hele şu aşağıdaki fotografı gördükten sonra kimin kimden geldiği konusunda sizin de aklınız karışmadı mı, sevgili okuyucular?

FİDEF 9. Kurultayı yapıldı

Federal Almanya İşçi Dernekleri Federasyonu FİDEF'in 9. Kurultayı 20-21 Nisan tarihlerinde yapıldı.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Dış Bürosu FİDEF Kurultay'ına gönderdiği mesajda "Sol Birlik'in herkese görevler yüklediğini vurgulayarak Kurultay'ın Türkiye'deki demokrasi mücadelesine, sol güçlerin birleşmesine katkısı yönünde verimli geçmesini" diledi.

Çalışmalarını FİDEF de dahil birlikte yürütülen GERÇEK ADK, KOMKAR, DİBAF, BİRLİK YOLU ve KKDK Kurultay'a sundukları ortak mesajda özetle; Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki faşist terörün, toplu tutuklamaların, işkence ve idamların devam ettiği, onbinlerce insanımızın barışı, özgürlüğü, demokrasiyi ve insan haklarını savundukları, Kürt ulusu üzerindeki baskılara karşı çıktıkları için zindanlara doldurulduğu, idam cezalarına çarptırıldığı, diğer yandan ABD emperyalizmi başta olmak üzere emperyalist güçlerin dünya barışını tehdit ettiği, ölüm füzelerini Batı Avrupa ülkelerine yerleştirdiği ve yerleştirmeye devam edeceği, bu durumun da milyonlarca insanı açlığa itme pahasına silahlanmayı tırmandırdığı söyleniyordu.

GERÇEĞİN DİLİ

GERÇEK gazetesinin Nisan 1985 tarihli 235. sayısından alınmıştır.

Alışmış kudurmuştan beterdir!

BASINIMIZIN birtakım kalemleri son haftalarda gene bir telaşlandılar.

Hayır, hayır; onların bu defaki telaşları "Türkiye'nin yüksek menfaatleri" için değildi. Kendileri, nâçizâne, pek âlicenap olduklarından, bu kez Türkiye için değil de, Yunanistan için merhamet duydular.

Neymiş, Yunanistan Başbakanı Papandreu, cumhurbaşkanı seçimlerinde hesapsız kitapsız hareket etmiş. Ülkeyi maceralara sürükleyecek bir davranışta bulunmuş.

Ne yapmış?

Karamanlis'in yeniden seçilmesini istememiş.

Vay efendim, sen misin bunu yapan? Bu, ateşle oynamakmış. Çünkü eski cumhurbaşkanı Karamanlis DENGE ADAMI imiş. Hükümet ile ordu arasında bir çeşit tampon görevi yapıyormuş. Sağduyuyu ve akl-ı selim'i temsil ediyormuş. Papandreu başbakan olduktan sonra ordunun üst kademelerinde bir hayli temizlik yapmışmış, bu zaten Yunan ordusunu yeterince rahatsız ediyormuş. Fakat Karamanlis gibi "İTİDAL" sahibi birisinin devletinin başında bulunması Papandreu için aslında bir nimetmiş. Çünkü ordu Karamanlis'e güveniyormuş. Şimdi onun cumhurbaşkanlığından gönderilmesiyle Yunanistan ordusu huzursuzlanacakmış. Böylece ordunun bir darbe yapması bu yüzden kaçınılmaz olabilirmiş.

İşte başbakanın bu "düşüncesiz" davranışı nedeniyle Yunanistan tehlikeli bir döneme girmişmiş. Ayrıca Karamanlis sadece ordu ile hükümet ve parlamento arasında değil, aynı zamanda ABD ile Papandreu hükümeti arasında da bir denge unsuru imiş; vesaire, vesaire...

Görüldüğü gibi, bizim basınımızın hep o bilinen kalemleri, Türk Ordusu ve onun cuntacı komutanları karşısında nasıl iki büklüm oluyorlarsa, aynı şeyi Yunan politikacılarının Yunan Ordusu karşısında yapmasını salık veriyorlar. Böylece kendilerinin demokrasi anlayışlarının ne denli iğreti olduğunu ortaya koyuyorlar.

GERÇEKTEN de, bizim devletçi gelenekli ve militarist zihniyetli politika hayatımızda, pekçok politikacı, gazeteci, öğretim üyesi ya da hukukçu için ORDU bir ana nirengi gibidir. Onlar ülkenin politik atmosferini esas olarak Ordu'nun istediklerine ve istemediklerine bakarak görürler, ülkenin siyasal iklimini ordunun eğilimine göre algılarlar. Ve bu durum onlar için çok normaldir. Herbirine sorarsanız, hepsi "çok partili, hür demokratik ve çoğulcu" rejimden yanadırlar. Ama gel gör ki, ordunun komutanları "dur" dediler mi, bizimkiler duruverirler, "marş" dediler mi ancak o zaman yürürler. Yat denilince yatarlar, kalk denilince kalkarlar, "sus" denilince susarlar, "konuş" denilince, "ne kadar, nereye kadar ve nasıl" konuşacaklarını komutanlara sorduktan sonra konuşurlar.

Bunun adına, demokrasi derler.

Çünkü onlar, siyasi demokrasiden yana gözükürler, fakat siyasi demokraside asıl belirleyici olması gereken seçmen oyuna hiç mi hiç önem vermezler. Onların da halka bakışları, özünde generallerden farklı değildir. Kitleler güdülecek bir sürüdür hepsinin gözünde. Cahil kalabalıklardır. Demokrasiyi hazmetmemişlerdir. Onlar kendi yöneticilerini kendileri seçemezler. Onlar için en iyi yönetim tarzını ancak ve ancak Harp Okulu çıkışlı ve harp akademisi tahsilli pek bilgili, pek ehliyetli kahraman generaller bilebilirler.

İşte bizim pek çok yazarımız, çizerimiz, politikacımız "ordudan esen yele" göre yelken açtıkları için, Yunanistan hükümetinin, ordudan esen yelleri dikkate almadan açık denizlere doğru seyretmesini son derece tehlikeli bulmaktadırlar. Tıpkı Türk Ordusu gibi, ülkesinin başına belâ olan Amerikancı Yunan Ordusu karşısında Yunan demokratlarının ödün vermesini, boyun bükmesini ve ordunun vesayeti altında hükümet etmesini önermektedirler.

Ve bu zihniyet sürdüğü müddetçe de, ordunun hizaya getirilmesi, sivil politikacıların emrine girmesi, imkânsızdır. Burjuva demokrasisinin bu en basit, en ilkel kuralı gerçekleşmediği takdirde, Türkiye'de siyasal demokrasiden söz etmeye de olanak yoktur.

«Kürt halkının dostları» kimlerdir ve Kürt halkına karşı nasıl savaşıyorlar?

Kamuoyunda "Apocular" adıyla bilinen grup tam bir "ideoloji çorbası" görüşleriyle, bir yandan "sol"culuk ve "ulusal kurtuluşçuluk" oynamaya çalışırken, bir yandan da "önüne gelene" saldırıyor ve "önüne gelenler" de hep bir rastlantı sonucu komünistler, ilerici, demokrat güçler ve örgütler oluyor!

Bu saldırganlığın sabebini bizzat "Apocular'ın" şu sözlerinden çıkarmak mümkün oluyor: "Genellikle PKK'nin yalnız olduğundan bahsedilir. Oysa yalnız olan PKK değil Kürdistan halkıdır. Kürdistan ülkesi ve halkıyla yüzyıllardan beri yalnızdır." (Serxwebun, Mart 1985, s. 13)

Buna göre Kürt halkı dünyada yapayalnızdır, hiç dostu yoktur ve Kürt halkının tek dostu Apoculardır!

Bunun doğru olmadığını ispatlamaya kalkışmak bile abesle iştigaldir. Türk ve Kürt bütün komünistler, tutarlı devrimci-demokratlar, barışçılar, "Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkından" yana olanlar, Kürt halkının dostlarıdırlar. Türk ve Kürt ayrımından ileriye geçmiş sosyal kurtuluş mücadelesinin neferi bütün işçiler ve emekçiler Kürt halkının gerçek dostları değil midirler? Programına "Türkiye ve Türkiye Kürdistanı" emekçilerinin sınıfsal kurtuluşu ile Kürt halkının ulusal kurtuluşunu hedef olarak koyan "Sol Birlik" Kürt halkının dostu değilse, o halde kimdir? Bütün ulusal kurtuluş hareketinin gerçek ve güvenilir dostu sosyalist sistem varken Kürt halkının yalnızlığından sözetmek ne anlama gelir?..

"Apocuların" yalnızlığı, onların Kürt halkının çıkarlarına karşı savaştıkları anlamına gelir. KOMKAR'ın dergisi Nisan 1985 sayısında Apocu grubun TKSP yandaşlarına karşı son bir aylık saldırının dökümünü vermiştir ve sadece bu bile kimin kime karşı savaştığını anlatmaktadır. F.Almanya'da 8 saldırı, Fransa'da 1 ve İsviçre'de Sol Birlik yandaşlarına karşı fiili saldırı ve "Kahrolsun Sol Birlik!" sloganı!..

Siyasi görüşlerinden ve politikalarından vazgeçtik, bu mücadele anlayışları ve üslupları dahi Apocuların tecrit olmaları için yeterlidir ve yeterli olmuştur. Yalnızlıklarını Kürt halkının yalnızlığı, bu yalnızlıktan kaynaklanan saldırganlıklarını da "ulusal kurtuluş mücadelesi" diye adlandırmaları bundandır.

Böyle bir mücadele üslubunu ve dost-düşman tasnifini Kürt halkının çıkarlarıyla bağdaştırmakta güçlük çekenlerin Apocuları eleştirmekten ve teşhir etmekten ve doğal olarak yalnız bırakmaktan başka seçenekleri olamaz. Şu ya da bu gerekçeyle bugün Apocuların bu yanlışını eleştirmekten kaçınmayı da anlamak ve Kürt halkının çıkarlarıyla bağdaştırmak mümkün değildir. Geldiği noktada "Sol Birlik"i bile düşman ilan ederek kendi gerçek konumu hakkındaki kuşkuları pekiştiren Apocu hareketle Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki sol hareketin paylaşacağı hiç bir ortak amaç ve kaygu yoktur. Kamuoyunun salt "sağduyusuyla" bile kavrayabildiği bu gerçeği görmemek, anlaşılması ve anlatılması zor bir tutumdur.

Vietnam halkı zaferinin 10. yılını kutluyor

«Ülkemizi 10 kat daha güzel inşa edeceğiz»

- Vietnam halkı ABD emperyalizmine karşı zaferinin 10. yılında, savaşın geride bıraktığı tahribatı ortadan kaldırmak ve ülkeyi yeni baştan inşa etmek için savaşıyor.
- Bir yandan ABD emperyalizminin, öte yandan Çin yönetiminin çıkardığı tüm engellere ve ülkede hâlâ hüküm süren yoksulluğa rağmen, sosyalist Vietnam ekonomik ve sosyal alanlarda küçümsenmeyecek ilerlemeler kaydetti.

Bundan tam 10 yıl önce 30 Nisan 1985 günü "Viet-kong" tankları nemen hiçbir direnişle karşılaşmadan Saygon'a girdiklerinde, ABD ordusu büyük bir panik ve nefret içerisinde Vietnam'daki kalelelerinden arta kalan son hisarını da bir gün öncesinde bırakıp kaçmıştı. Vietnam uzun yıllar süren destansı mücadelesini böylece büyük bir zaferle noktalıyordu.

Aradan 10 yıl geçti. Vietnam halkı hâlâ mücadele ediyor. Bu kez emperyalist talan savaşının geriye bıraktığı enkazı ortadan kaldırmak ve ülkeyi yeni baştan onarmak için. Ocak 1985'de Vietnam Dışişleri Bakanı Nguyen Co Thach şöyle diyordu: "Fakiriz, ama öğreniyoruz. Fakirlik içerisinde de öğrenmeye devam ediyoruz. Fakat fakirliğimize rağmen, ülkemizde sosyal adaletsizlik yoktur."

Peki Vietnam halkı, kuşaklar boyu sadece bunun için mi savaştı? Bağımsızlık savaşının efsanevi önderi Ho Şi Mihn'in, "ülkemizi bugünkünden on kat daha güzel inşa edeceğiz" sözü nerede kaldı?

Bağımsızlık savaşını küçümseyenler ya da Tercüman ve Bild gibi azgın anti-komünist çevreler, savaşın Vietnam'ı nasıl harabeye çevirdiğini, etkileri bugüne kadar süren talan ve yağmayı bile bile gözardı ederek böylesi sorular sorabilirler. Savaşta ABD hava kuvvetleri ülkenin kuzeyindeki 12 şehri tamamen yerle bir etmişti. Hiçbir yer yoktu ki, oraya bir kez dahi bomba düşmemiş olsun. 3000 okul, 350 hastane ve toplam 10 milyon metre kare genişliğindeki ev tamamen yok edilmişti. Pirinç yetiştirmek için kullanılan baraj ve bentler 1100'den fazla yerde tamamen kullanılamaz hale gelmişti.

Tahribat bununla da kalmıyor. ABD ordusu, ülkenin güneyini üç milyon işsiz, yaklaşık dört milyon okuma yazma bilmeyen insan, 250 bin savaş malulü, 1 milyonun üzerinde de uyuşturucu madde müptelası ve fahişe bırakarak terk etti. Ülkenin zaten sınırlı sanayiinin tamamının Batılı emperyalist ülkelere bağımlı hale getirilmiş olması ve şehir halkının büyük bir kısmının "American way of life" (Amerika yaşam tarzı)'na alıştırılmış olması da cabası!

Vietnam halkı şimdi uzun yıllar süren mücadelesinden sonra, bu problemleri mümkün olduğunca kısa bir sürede çözmek ve ülkeyi yeni baştan inşa etmek göreviyle karşı karşıyaydı. Fakat imkânlar çok kısıtlıydı. Ekonominin tamamen çökmesi ancak bu mucizeyle gerçekleşebilecek gibiydi. Devrimci sabırsızlık nedeniyle bazı yanlış uygulamalar yapıldı. Bunlar daha sonra düzeltildi. ABD emperyalizminin yarattığı gerçeklik bütün boyutuyla ancak zaman içerisinde kavrandı.

Bu zorluklara, yıkılan Thieu rejiminin batıda bıraktığı birkaç yüz bin karşıdevrimci subay, polis ve yüksek memur potansiyelini de eklemek lâzım. Bunlar ülkenin güneybatısında, Kamboçya'daki Pol-Pot rejiminin desteğiyle uzun yıllar Vietnam'a karşı savaştılar. Ayrıca 1979 yılında Maocu Çin yönetiminin saldırısı ve bu saldırının geri püskürtülmesine rağmen, durumun Vietnam sınır bölgesinde hâlâ fazla sayıda asker bulundurmak zorunda bırakılacak kadar tehlikeli konumunu sürdürmesi, öte yandan ABD ve Çin'in bu ülkeye uyguladıkları ekonomik ambargo, nihayet dışardan emperyalist çevrelerce kışkırtılan "Vietnam'ı terketme" kampanyaları, Vietnam halkının rahat bir nefes almasını engelleyen diğer önemli faktörlerdir. Bütün bunlar ülkenin iç sorunlarını daha da keskinleştiriyor. İşte bütün bu şartlar altında Batılı propaganda merkezleri biraz önce değindiğimiz soruları soruyorlar ve mevcut şartlar altında kaçınılmaz olan ve mücadele edilmesine rağmen bir süre daha devam edecek olan fakirlik ve ekonomik durgunluğu dillerine doluyorlar.

Vietnam halkı bütün bu zorluklara rağmen sorunları çözme yolunda önemli adımlar attı. Ülkede açlık yokedildi. Kişi başına yılda 300 kg. gıda maddesi üretilir hale geldi. Pirinç üretimi yılda bir milyon tona yükseltildi. Ayrıca tarımsal sanayi ve haberleşme alanlarında da küçümsenmeyecek gelişmeler sağlandı.

14 milyon gence ve çocuğa okula gitme ve meslek öğrenme imkanı yaratıldı. 50'ye yakın etkin azınlığın dillerinin ve kültürlerinin geliştirilmesi için önemli adımlar atıldı. Ülkenin en ücra köşelerine kadar gidilerek insanlara okuma-yazma öğretildi.

Vietnam Dışişleri Bakanı Nguyan Co Thach'ın söylediği gibi, Vietnam halkı öğreniyor. Hatalarından, tarihten ve diğer ülkelerin deneyimlerinden öğreniyor.

Vietnam halkı nasıl Japon, Fransız ve en nihayet Amerikan emperyalizmini yenilgiye uğratmasını bildiyse, ekonomik zorlukları da tüm engellere ve eksikliklere rağmen başta Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülke halklarının yardımıyla yenmesini bilecek ve ülkesini taş üstüne taş koyarak yeniden inşa edecektir.

Ho-Chi-Minh şehrinden günlük hayattan bir kesit

Suriye'de yeni hükümette komünistler üç bakanlık aldılar

İktidar partilerinden Baas'ın 4 ay önce yapılan kongresinde, ekonomik sorunların çözümüne ilişkin olarak alınan kararlar doğrultusunda hükümet yeniden oluşturuldu. Abdül Rauf El Kasım başkanlığında kurulan yeni hükümet 1970'den bu yana kurulan 3. hükümet oluyor.

15 bakandan oluşan ve üyeleri 7 yıl için seçilen yeni hükümet Suriye'de ekonomik sorunların hızla ve radikal önlemlerle halledilebileceği inancını taşıyor. Bu yaklaşım doğal olarak ilerici güçlerin etkinliğini arttırmaya açık bir yaklaşım oluyor. Ve bunu kurulan hükümetin yapısında görmek mümkün. Suriye Komünist Partisi daha önce bir üyeyle temsil edildiği hükümette bu kez iki bakan daha sokarak siyasal etkinliğini ve ekonomik sorunlardaki söz sahipliği vasfını genişletti. Suriye KP'den D.Sabah Bakcakcı ekonomik planlama bakanlığına, Murat Kuvvetli de ulaştırma bakanlığına getirildiler. Hükümetin Baas dışında öteki üyeleri ise devlet başkanlıklarına getirilen Birlikçi Sosyalistlerden El Mincit ve A.Havami'den oluşuyor.

Sudan'da askeri darbe:

Daha sonra neler olabilir?

6 Nisan günü gerçekleşen askeri darbe Sudan'da 16 yıldır yönetimi elinde bulunduran Numeyri'nin terör ve zulüm rejimini sona erdirdi. Bu görünürde bir askeri darbeydi. Fakat askerler kitlelerin kanla dahi bastırılamıyan protesto eylemleri ve ülkede hayatı felce uğratan 3 Nisan genel grevi ortamında iktidarı almış oluyorlardı. Yönetim askerlerin eline, Numeyri'nin iktidarı pratik olarak çökmüşken geçiyordu.

Mısır'dan sonra ABD'den en çok askeri yardımı alan Afrika ülkesi durumundaki Sudan'da 20 milyon nüfusun 4 milyonu doğrudan açlık tehlikesi içindedir. Numeyri'nin 16 yıllık despotizminin arkasında 9 milyar dolar dış borcu, 2 milyar dolar dış ticaret eksiği ve kişi başına 380 dolar milli hasılasıyla dünyanın en yoksul ülkelerinden Sudan bulunmaktadır. Ayaklanmış kitleler karşısında Numeyri IMF'nin ekmeğe uygulanan sübvansiyonun kaldırılması dayatmasına, iktidardan düşmemek için direnmiş ve fakat sonuçta boyun eğdiği için de düşmüştür. Halbuki Numeyri ABD'nin çıkarları için iktidarda kalmalıydı, çünkü Reagan Numeyri'den Çevik Kuvvetler için üs ve radyoaktif artıkların Sudan'da depolanması sözünü almıştı.

Darbeyi yapan Abdel Rahman ve öteki generallerin ilk işi, zaten başka türlüsü mümkün olmayan bir yolu seçerek, sendikaların ve ilerici siyasal ve demokratik kuruluşların darbeden bir gün önce kurduklarını açıkladıkları ve aralarında Sudan Komünist Partisi'nin de bulunduğu Ülkenin Kurtuluşu İçin Ulusal Güçler Bloku'yla görüşmeye oturdu. Bu görüşmelerden, sorunlara demokratik çözümler öneren bir program ve 1 yıl içinde serbest genel seçimlere gidilmesi kararı çıktı. Ayrıca yeni bir anayasanın hazırlanması da gündeme alındı.

Şüphesiz askerlerin daha ilk adımda böyle bir yaklaşım ortaya koymalarını, onların kendi içsel tercihleriyle değil, darbenin öncesinde ve sonrasında Sudan halkı ve demokrasi güçleri arasında etkinlik kuran örgütlü halk güçlerinin durumuyla açıklamak gerekli. Afrika'nın toprakça en geniş bu yoksul ülkesinde, demokrasiyi güvence altına alıp geliştirecek ve emekçi sınıfların kendi iktidarları doğrultusunda daha ileri hedeflere götürecek olan yeni yönetimin verdiği sözler ve güvenceler değil, aksine kitlelerin ve onların örgütlü güçlerinin uyanıklılığı ve mücadelesidir.

Peru'da gerici partiler seçimlerde büyük yenilgiye uğradı

Peru'da 13 Nisan günü yapılan Cumhurbaşkanlığı ve parlamento seçimlerinde, sosyal demokrat yönelimli Devrimci Halk Birliği'nin (APRA) Cumhurbaşkanı adayı Alan Gabriel Garcia oyların % 48'ini alırken, aralarında Peru Komünist Partisi'nin de bulunduğu Birleşik Sol'un Cumhurbaşkanı adayı Alfonso Barrantes oyların % 22'sini aldı.

Öte yandan tutucu ve gerici partilerin oluşturduğu "Demokratik Kaynaşma" ittifakı da büyük bir yenilgiye uğrayarak oyların ancak % 13'ünü alırken, şu anda Cumhurbaşkanlığı görevini yürüten Fernando Belauhde Terry'nin kurduğu "Halk Eylemi" de % 4'ünü alabildi. Böylece seçimler yapılana kadar hükümet partisi konumundaki "Halk Eylemi" partisi, bu yenilgisiyle % 5 barajını aşamadığı için, hukuksal olarak varlığını da yitirmiş oldu.

Hükümet partisinin bu ağır yenilgisi, CumhurbaşkanıTerry'nin IMF'nin dayatmaları ve tekellerin çıkarları doğrultusunda uyguladığı ekonomik politikalara ve ülkede yıllardan beri süren askeri yönetime karşı halkın duyduğu derin hoşnutsuzluktan kaynaklanıyor. Peru'da şu anda enflasyon oranı % 130 civarındadır ve dış borçlar 13,5 milyar dolara varmıştır. Yine çalışabilecek durumda olan nüfusun % 60'ı da işsiz durumdadır.

Devrimci Halk Birliği'nin adayı Alan Gabriel Garcia

Birleşik Sol seçim ittifakının sunduğu alternatif programda IMF'ye olan borçların beş yıl ertelenerek kademeli olarak ödeneceği ve ABD firmalarının ülkeden çıkarılacağı belirtilmektedir.

Peru'nun yeni Cumhurbaşkanı Mayıs veya Haziran ayında yapılacak ikinci tur seçimler sonucu 28 Haziran'da göreve başlayacak. Büyük ihtimalle Peru'nun yeni Cumhurbaşkanlığı görevini üstlenecek olan ve Birleşik Sol'la ittifak yapmaktan yana olduğunu açıklayan sosyal demokrat Gabriel Garcia'nın uygulayacağı ekonomik politikanın ülkeyi içinde bulunduğu derin ekonomik bunalımdan çıkarma şansının, bu politikanın ancak Birleşik Sol'unkiyle çakıştığı oranda yüksek olacağı şimdiden söylenebilir.

Papa faşist şefleri takdis etti

Papa II. Jean Paul, Fransız neo-faşistlerinin lideri Jean-Marie Le Pen başkanlığındaki bir grup faşisti davet ederek kendileriyle görüştü.

Papa'nın görüştüğü Avrupalı faşist parti temsilcileri arasında İtalyan Sosyalist Hareket Partisi (MSİ) lideri (ve Mussolini'nin eski bir bakanı) olan Giorgio Almirante ile Yunan faşist cuntasının bugünkü resmi temsilcileri de bulunmaktaydı.

Vatikan'ın güvenlik görevlileri gazetecilerin bu görüşmeyi resimlemelerini yasakladılar ve foto muhabirlerini faşist delegasyondan uzak tuttular. Sık sık gazete sayfalarına ve televizyon ekranlarına çıkmak için hiç bir fırsatı kaçırmayan ve her vesile ile kendi reklamını yaptıran Papa'nın, faşist elebaşlarıyla birlikte görünmekten kaçınması, bu görüşmenin Avrupa demokratik kamuoyunda Papa aleyhinde olumsuz bir etki yapacağını bilmesindendi. Nitekim televizyon kameralarının tesbit edemediği bu görüşme Batı Avrupa televizyonlarına geçmediği gibi, çoğu gazetelerde ya hiç yeralmadı, ya da küçük bir haber halinde kaldı. Ama kapalı kapılar ardında ne konuşulduğunu anlamak hiç de güç değildi. Nitekim, Papa'yla görüşmeye giden neo-faşist şeflerin sözcüsü Le Pen yaptığı açıklamada görüşme davetinin Papa tarafından geldiğini övünerek belirttikten sonra "Avrupa'daki ahlâki değerlerin çürümesi tehlikesine karşı mücadelelerini sürdüreceklerini" söyledi ve Papa'ya bu yoldaki çalışmaları hakkında bilgi verdiklerini, Papa'nın da bu çalışmalar hakkında iyi dileklerini dile getirdiğini belirtti.

Le Pen'in kafadarlarından olup, bu görüşmede hazır bulunan Bernard Antony ise verdiği demeçte, "yaptıkları mücadeleyi Papa'nın kutsayıp şükranlarını bildirdiğini" ve bu mücadeleyi "hristiyanlığın ahlâki değerleriyle uyum içinde bulunduğunu" söyledi.

Hükümetin toplu sözleşmelere yasa çıkararak müdahale etmesi üzerine

Danimarka işçisinin sert uyarısı

● Son iki buçuk yıllık muhafazakar hükümet döneminde, işçilerin gerçek ücretlerinde % 19 oranında düşüş görüldü.

● Danimarka İkinci Dünya Savaşı sonrası döneminin en büyük grev ve gösterilerine sahne oldu.

Danimarka'da toplu sözleşme görüşmelerinin çıkmaza girmesi sonucu, grev kararı alan İşçi Sendikaları Konfederasyonu (LO)'na karşı; İşverenler Sendikası (DA), 24 Mart'ta başlatılmak üzere lokavt kararı aldı. Aynı tarihte başlatılan grevler, özel sektörde çalışan 300 bin işçiyi kapsamaktaydı.

24 Mart'ta başlatılan grevler bir anda tüm günlük yaşamı etkiledi. 1 Nisan'da başlayacak olan kamu sektörü ile ilgili, toplu sözleşme görüşmelerinin de durdurulmasını birlikte getirdi.

İşçi Sendikaları Konfederasyonu (LO)'nun % 8'lik ücret artışı ve 35 saatlik iş haftası istemine karşı, İşverenler Sendikası (DA) —hükümetin müdahelesine karşı çıkarak— uzlaşmaz tavır almıştı.

28 Mart'ta Danimarka tarihinde ilk kez, işçiler parlamentonun çevre giriş yollarını bloke ederek, milletvekillerinin, toplu sözleşmelere müdahele yasasını görüşmek üzere parlamentoya girmelerini 2 saate yakın engellediler. Parlamento önünde toplanan binlerce işçiden bir bölümü ile görüşen Dayanışma muhabirine işçiler: "Grevlerin ne zaman sona erdirileceğine biz işçiler, işçi sınıfı sendikal hareketi karar vermelidir; parlamento değil." diyorlardı.

Dayanışma muhabiri ayrıca, Danimarka'daki son gelişmelerle ilgili olarak, göçmen işçilerin tavırlarının ne olduğu ya da ne olması gerektiği konusunda çeşitli milliyetlerden 24 göçmen işçi derneğinin oluşturduğu, Danimarka Göçmenler Federasyonu IFD) Genel Sekreteri Aydın Taşbent'le görüştü: "Danimarka'daki göçmen işçiler, şu anda bu ülkenin işçi sınıfıyla aynı koşulları yaşıyor. Aynı sorunlarla karşı karşıya. Bu nedenle, bir parçası olduğumuz Danimarka işçi sınıfıyla birlikte, aynı mücadele araçlarını seçmek zorundayız. Bunun örneklerini daha önce olduğu gibi, son eylemler sırasında da Danimarkalı sınıf kardeşi ile omuz omuza veren göçmen işçiler, pratik olarak verdiler." diyen IFD Genel Sekreteri, yine de göçmen işçilerin bu tür eylemlere katılımlarını yeterli bulmadığını belirttikten sonra şöyle devam etti: "Hepimizin bildiği gibi, göçmen işçiler buralara, ülkelerine geri dönmek için geldiler ve bunu da genel bir eğilim olarak sürekli taşıyorlar. Bunun için, bizi kendi ülkelerimizdeki sınıf mücadelesi ve bu mücadelenin sonuçları da daha yakından ilgilendiriyor. Ancak göçmen işçiler Danimarka işçi sınıfıyla, demokrat ve barışsever güçleriyle de birlikte mücadeleye katılmaktan geri durmamalıdırlar."

28 Mart'ta Parlamento'nun çevre giriş yollarını bloke eden işçilere polisler saldırdı.

29 Mart'ta hükümetin toplu sözleşmelere müdahelesini protesto etmek için yaklaşık 125 bin işçi parlamento önünde büyük bir gösteri yaptı. "Sağa karşı birlik!" sloganı ile gösteriye katılan işçiler, Başbakan Schlüter'ın çekilmesini istiyorlardı. Ayrıca tüm ülke çapında yapılan gösterilere binlerce işçi katılıyor, hükümetin uyguladığı işveren yanlısı politikayı lanetliyordu.

Bu arada radyo ve televizyon yayınlarını kesmiş, gazetelerin çıkarılması durdurulmuş, şehir içi otobüsler garajlara çekilmiş ve fabrika bacaları tütmez olmuştu.

1 Nisan'da işçiler, bu kez, bir öncekinin kat kat üstünde bir katılımla yeniden parlamento önünde toplandılar. Özel sektörde çalışan işçilere bu kez, kamu sektöründe çalışan işçiler, memurlar da katılmışlardı.

Hükümetin çıkarmış olduğu toplu sözleşmelere müdahele yasası gereğince; özel sektörde çalışan işçilere 1985'de % 2'lik, 1986'da ise % 1,5'lik bir ücret artışı verilmekteydi. Bu artış kamu sektöründe çalışanlar için, ilk yıl % 1,75, ikinci yıl ise % 1,25 idi. Ayrıca Ocak 1987'den itibaren haftalık çalışma saati 1 saat (!) indirilmekteydi.

Aynı dönem için fiyat artışlarının, asgari % 10 olacağı sanılmaktadır. Bu, en azından % 6,5'lik bir gerçek ücret düşüşü demekti. 300 bine ulaşan işsiz sayısı, Danimarka işçi sınıfının haftalık iş saatini kısaltma istemini ön plana çıkarmaktaydı. 1 saatlik bir kısıtlama, hem de 1,5 yıl sonra işçiler için hiçbirşey ifade etmiyordu.

2-3 Nisan'da da işçiler tüm ülke çapında eylemlerini sürdürdüler. Yüzbinlerce işçi önce fabrikalarda toplanıyor tartışıyordu. Hükümetin işveren yanlısı politikasını protesto etmek için "iş bırakma" eylemleri oylanıyor ve birlikte diğer fabrikalardaki sınıf kardeşlerine katılmak üzere alanlara yürünüyordu.

Paskalya tatili öncesinde başlayan grevler, iş bırakma eylemleri, gösteri ve protestolar tatil nedeniyle yavaşlatıldı. Ancak tüm Danimarka, tatil içinde "fırtına öncesi sessizliği" yaşıyordu.

Danimarka işçi sınıfı bu mücadelesinden de yeni deneyimler kazanmış olarak çıkacaktır.

SÖYLEŞİ

Mustafa Bekir

Yorumlu basın-yorumsuz basın

HER şeyin bir tarihi olduğu gibi gazeteciliğin de, gazetecilik ilmi (jurnalistlik)'in de bir tarihi vardır. Gazeteciler, gazetecilik tarihini; tarihçilerin tarihi İsa'dan önce — İsa'dan sonra diye iki dilime ayırdıkları gibi, ikiye ayırırlar: Bilgi Verme Dönemi, Kamuoyu Oluşturma dönemi. Birinci dönemde gazetecilerin görevi okurlarına sadece bilgi vermekten ibarettir. Bilgi verilir ama yorum yapılmaz. Okur edindiği bilgiye göre kendi yorumunu kendi yapar.

İkinci dönemde ise —ki halen bu dönemin içinde veya kimilerine göre sonunda bulunuyoruz— okura sadece bilgi verilmekle kalınmayıp bilgilerin çokluğundan, olay ve olguların karmaşıklığından yılgınlığa düşmek üzere olan "zavallı okura" okuduğu bilgiye aynı zamanda yorumu da verilir. Örneğin bundan önceki söyleşimizde biz bir bakıma "Auschwitz Yasası"nın neden bu kadar uzadığını, neden birçok tartışmaya yolaçtığını yorumlayarak verdik.

Aşağı yukarı 1950'li yıllardan beri yorumlayan basına yönelik getirilen eleştiriler sonucu yorumlar en aza indirilmiş kamuoyu başka yollardan oluşturulmaya başlanmıştır. Size iki örnek vermek istiyorum.

F.Almanya'nın çok satan ve "ciddi" diye tanımlanan büyük gazetelerinin birinde geçenlerde şöyle bir haber vardı:

En az 6 hafta tatil yapan işçilerin sayısında bir artış gözlenmektedir.

Haber Bonn kaynaklı ve habere F.Almanya'daki işçilerin % 58'i en az 6 hafta tatil yapmaktadır diye "yorum yapmadan(!)" bilgi veriyor.

Ne güzel; bizim de bildiğimiz insanların günde bir saat çalışıp bütün işleri makinalara yaptırması değil mi? diye sorabilirsiniz. Evet, öyle ama, yukarıdaki haberin altında bir de şöyle haber var; kısa olduğu için haberi aynen çevirerek veriyoruz:

"F.Almanya'daki IBM firması haftada 38,5 çalışılmaya başlanmasıyla ilgili olarak şimdiye dek, çalıştırdığı işçilere sağladığı özel izin uygulamasını 1985 yılı için kaldırdığını açıklamıştır. IBM'nin Stuttgart'taki idari merkezinden alınan bilgilere göre, işyeri özel izin uygulaması 1985 yılı için uzatılmıştır. İşyeri İşçi Temsilciliği idarenin bu girişimini kabullenemeyeceğini belirtmiştir. Şimdiye kadarki uygulamaya göre IBM işletmelerinde 8 yıldır çalışan işçilere özel olarak fazladan 1 gün, 15 yıldır çalışan işçilere de fazladan 2 gün özel izin verilmekteydi."

Şimdi bu iki haberi arka arkaya okumuş olan sıradan bir Alman okuru düşünün; bu adam "Özel izinleri tabii kaldırır, sen hem yılda en az 6 hafta tatile çık, hem de haftada 38,5 saat çalış, üstüne de özel izin iste! Olmaz öyle şey" demez mi?

Bu örnek bize, Almanya'da gazetecilik tarihinin ikinci döneminin sonlarına geldiğimizde, yorum yapmadan da kamuoyunun nasıl oluşturulduğunu çok iyi gösteriyor. Ciddi de olsa, çok da satsa Almanya'daki gazetelerin kimlerin elinde olduğu ortada. Bu gazetelerin kimlerin fikirlerini empoze ettikleri de biliniyor. İşte böyle bir ortamda, kapitalizmin kalesi olan bir ülkede F.Almanya'da yaşayan, çalışan Türkiye insanına seslenen, şu anda şu satırları okuduğunuz Dayanışma'nın önemi daha da belirginleşiyor.

Fransa'da dayanışma sürecek

Türkiyeli demokratik güçlerle dayanışma amacı doğrultusunda faaliyet gösteren Fransa-Türkiye Derneği Başkanı Frederic Weyl düzenlediği basın toplantısında, Fransız radyo ve televizyonunun ya da çoğu basın organlarının Türkiye'deki baskı ve terör konusunda susmasını eleştirdi.

Türkiye'de hâlâ 100 bin civarında siyasi tutuklu bulunduğunun tahmin edildiğini söyleyen, idam cazalarının sürdüğünü, hergün ardı arkası gelmeyen siyasi tutuklamaların devam ettiğini, Kürdistan'da Kürtler üzerinde Türk ordusunun zalim bir ezme ve sindirme savaşı yürüttüğünü belirten Weyl, "İşte bütün bunlar 1985 Türkiye'sinin acı gerçekliğidir" dedi

Fransız-Türkiye Derneği Başkanı Weyl, altı aydan beridir her çarşamba günü "Türk diktatörlüğünün Paris'deki Büyükelçiliğinin" önünde pekçok kadın ve erkeğin toplanarak Türkiye'deki siyasi tutukluların serbest bırakılması ve idam cezalarına son verilmesi için gösteri yaptıklarını ve bu eylemlerini altı aydır bıkıp usanmadan büyük bir kararlılıkla sürdürdüklerini, ama radyo-TV ile basının bu gösterilere karşı kasıtlı bir kayıtsızlık içinde bulunduğunu belirtti. Bu çabaların Fransız kamuoyuna yansıtılmamasını, kamuoyunun bu konuda bile bile sağır bırakılmak istenmesine bağlayan Weyl, "herşeye rağmen biz dayanışma eylemlerimizi yoğunlaştıracağız ve tüm araçlarla eylem biçimlerimizi çoğaltacağız." dedi.

Weyl, "Halkların haklarına saygı duyma"nın "Fransız halkının geleneklerinin gereği olduğunu" da sözlerine ekledi.

Meslek yasağı ve üç komünist öğretmen

F.Almanya'da komünist olduğu için meslekten çıkarılan devlet memurlarının idare mahkemelerinde yönetim aleyhinde açtıkları davalar devam ediyor. İnsan haklarının açıkça çiğnenmesi olan bu anti-demokratik, anti-komünist uygulamanın kurbanlarından üçünün mahkemeleri Nisan ayında da bir sonuca varmadı.

Aşağı Saksonya'da yapılan açıklamaya göre bu komünist öğretmenlerden, Hannover'de 1972 ve 1981 yılları arasında DKP'de altı kez üye olduğu için 1981'de işten çıkarılan 21 yıllık bayan öğretmen Anke Pfitner, 1981'de DKP'den yerel seçimlerden aday olduğu için işine son verilen bayan Alies Kluver ve Oldenburg'da 1976 ve 1981 yerel seçimlerinde DKP'den aday olduğu için ve 1981'de DKP'ye yaptığı 50 Mark tutarındaki bir bağış makbuzu ele geçtiği için meslekten çıkartılan Thomas Schultze-Kranert'in açmış oldukları davalar dört yıldan beridir henüz sonuçlanmadı.

Barış yürüyüşüne onbinlerce insan katıldı

● Danimarka'da, başşehir Kopenhag'ta yapılan geleneksel "Paskalya Barış Yürüyüşü"ne 50.000'in üzerinde barışsever insan katıldı.

"Atom Silahlarından Arındırılmış İskandinavya" istemi ile yürüyüşe katılan barışseverler, atom silahlarına karşı sloganları haykırırken, ABD'deki Reagan yönetiminin barış ve insanlık düşmanı politikasını ve bunun güncel uzantısı olan uzayı silahlandırma politikasını da lanetlediler.

Danimarka'da bulunan Türk ve Kürt göçmen işçileri de diğer demokrat ve barışsever güçlerle birlikte bu yürüyüşe katıldılar.

"Yaşasın Sol Birlik" ve "Yaşasın Barış Hareketi" sloganları altında yürüyüşe katılan Türk ve Kürt göçmen işçiler, aynı zamanda yabancı ve Danimarkalı ilerici ve barış güçleri arasındaki uluslararası dayanışmanın güzel bir örneğini verdiler.

Newroz Danimarka'da çoşkuyla kutlandı

Kürt halkının özgürlüğü ve direnişini sembolize eden Newroz bayramı Danimarka'da Mart ayı sonunda ortak bir çalışmayla kutlandı.

Türkiyeli Göçmen İşçiler Birliği (TGİB), Türkiyeli İşçiler Birliği (FAT), Kürdistan Demokratlar Derneği (KDD), DİBAF—Çalışma Grubu ve Özgürlük Yolu Dayanışma Komitesi'nin oluşturduğu "NEWROZ KOMİTESİ" yönetimindeki kutlama gecesine 1.200 kişi katıldı.

Newroz Komitesi'ni oluşturan grupların hazırladığı ortak konuşma Kürtçe, Türkçe ve Danimarka dillerinde yapıldı. Ortak konuşmada Newroz'un anlamı ifade edilerek, halklarımızın faşizme karşı ortak mücadelesinin gerekliliği ve önemi bir kere daha belirtildi.

Kültür bölümünde Nizamettin Arıç, Heval ve Kulik'in sanatçı olarak katıldığı gecede ayrıca kısa bir tiyatro oyunu, TGİB ve FAT folklor ekipleri tarafından halk oyunları sunuldu.

Torunumun Çocuğuna Mektuplar

5

dördüncü soru

Büyükdede, neden hiçbir zaman önemli biri olamadın?

J. Kuczynski

Eğer Parti veya devlet kademesinde önemli bir yere neden gelemediğimi kastediyorsan, haklısın. Üstelik 1939'a dek Parti içinde, "devrimden sonra" ekonomi bakanı olacağım "kesin"-di. Sonraları 1945 Temmuzunda merkezi görevlere kimlerin getirileceği saptandı. Ben de Mareşal Jikov'un 17 numaralı emriyle Mali İşler Merkezi Yönetim Başkanlığı'na atandım. O sırada Birleşik Devletler Stratejik Bombardıman Etüdü'nde görevli olduğumdan, karar benim gıyabımda alınmıştı. Merkezi bir ekonomi yönetimi ise henüz yoktu.

1945 Kasımında Berlin'e geldiğimde Sovyet İşgal Kuvvetleri'ne bağlı özel bir birlik bana "elkoydu". Her ne kadar Walter Ulbircht yoldaş destek olmak için konuşmalarda bana eşlik ettiyse de, kararı kabul etmek durumundaydık. Bu çalışmalardaki tecrübelerimden de biliyordum ki, mevcut koşullarda söz konusu özel birliğin çalışmalarına fazla bir yararım dokunmayacaktı. Nitekim öyle de oldu.

Klaus Gysi ve ben 1947'de yeni kurulacak Ekonomi Komisyonu'nun yönetimine getirildik. Sovyet İşgal Kuvvetleri'nde herşey düzene konulmuş görünüyordu. Tam konu benimle görüşülecekken, şaşırtıcı bir şekilde başkanlığa Heiner Rau seçildi. Kararın neden onun lehine verildiğini doğrusu araştırmadım. Hayal kırıklığına da uğramadım, zira bu işi ondan daha iyi yapamazdım; hatta büyük bir olasılıkla onun kadar da yapamazdım. (Büyükninen burasını ve cevabımın kalan kısmını okuyunca bana, "Tüm bu yazdıklarında bir miktar 'burukluk' yok mu?" diye sordu. Ama gerçekten öyle değil.)

Elbette 1945'den önce bir devlet adamı olmayı hep istemiştim. Böyle bir görevi, diyelim 1971'e kadar mutlaka memnuniyetle üstlenirdim. Gerçi kimse bir daha bana böyle bir teklifte bulunmadı. Ben de böyle bir mevki için, hiçbir zaman ne çaba gösterdim, ne de bu yönde birisiyle konuştum. 1945'ten sonraki yıllarda "ne yapalım böyleymiş" diyerek durumu "kabullenmiş" değildim. Aksine, asıl mesleğimin bilim adamlığı olması beni gerçekten tatmin ediyordu ve mutluydum.

●

> Yaşamda belli zirvelere ulaşılacaksa, bunlar gençlik ve olgunluk dönemlerine rastlamalıdır. Bu benim için illegalitedeki ya da Sovyetler Birliği için dolaysız çalıştığım dönemdi. Böylesi zirveler daima en yüksek ve en verimli faaliyetlerin yapıldığı dönemlerdir. Fakat yaşam yaşlılıkta, geçmişteki çalışmaların yarattığı saygınlığın tadını çıkarmakla değil, yaşlılığın verdiği verimlilikle etkin olunarak taçlanır. Hele bu etkinlik en üst yönetim kademesinde de –elbette kuvvetlice değil ama hissedilebilir oranda – duyulabiliyorsa, işte bu, hayatın son dönemlerinde duyulabilecek çok büyük bir mutluluktur

●

O sıralar, 1947'de, Sovyetler Birliği Kültürünü İnceleme Derneği Başkanı oldum. Sonraları Alman-Sovyet Dostluk Derneği adını alan bu dernek ile, kanımca parlak bir görev üstlenmiştim. Ayrıca "İşçilerin Durumunun Tarihi" adlı kitabımı yazıyordum ve Humboldt Üniversitesi'nde gelecek vadeden genç öğrencilerin bulunduğu bir kürsüm vardı.

Beni gerçekten sarsan yegâne darbeyi 1950'de görevimle ilgili olarak yedim: Birdenbire ve oldukça kaba bir şekilde Alman-Sovyet Dostluk Derneği Başkanlığı görevinden alındım; aynı şekilde arkadaşım ve dernek genel sekreteri Hans Markt da görevinden alındı. Özellikle çok değerli Sovyet dostların, öncelikle de hâlâ iyi bir arkadaşım olan S. Tjulpanov'un yardımıyla derneği gerçek bir kitle örgütü haline getirmiştik. Ve şimdi böyle bir kararla karşı karşıyaydık. Gerek Wilhelm Pieck, gerekse Walter Ulbricht beni ayrı ayrı çağırdılar ve örgütün büyüklüğü nedeniyle artık bir politbüro üyesinin — ki bu Ebert yoldaş idi — başkanlığı alması gerektiğini açıkladılar. Walter Ulbricht'in canı biraz sıkkın gibiydi — ki çok nadiren böyledir. Bana öyle geldi ki, örgütü kolaylıkla yönetmeye devam edebileceğim şeklindeki görüşümü paylaşıyordu. Aslında Sovyet yoldaşların bana sonradan anlattıklarına göre, Sovyet İşgal Kuvvetleri'nin bazı temsilcileri derneğin başına başka bir yöneticinin getirilmesini istemişler. Her halde bilirsin, Stalin zamanında Sovyetler Birliği'nde anti-semitist tavırlar zaman zaman gelişme fırsatı bulabilmişti. Bu tavırlara Parti yönetimimizin hiçbir zaman, en dolaylı biçimde dahi olsa rağbet etmediğini yeri gelmişken söyleyebilirim.

Bir de, Parti yönetiminin beni kısa bir süre önce Merkez Komitesi üyeliği için düşündüğünü, görevden alınmamdan sonra öğrendim. Artık önemli bir görevim olmadığı için, doğal olarak bundan bir şey çıkmadı. Walter Ulbricht yoldaş Merkez Komitesi üyeliğine adaylığımı beş yıl kadar sonra, o sıralar Parti'de önemli bir görevde bulunan arkadaşım Gerhard Ziller ile bir kere daha konuşmuştu. Sorun karar aşamasına gelmişti ki, revizyonist denilerek gözden düştüm. Ayrıca başından beri milletvekili olmama rağmen, o dönem Halk Meclisi seçimlerinde de aday gösterilmedim. Sürekli adaylığımı koyduğum Kültür Birliği'nin bir yöneticisinin açıkladığı kadarıyla, "genç kuvvetlere" ihtiyaç varmış. O sıralarda 53 yaşındaydım ve her halde o kadar ihtiyar da sayılmazdım.

Belki de bunları sen, "önemli biri olmak" yolunda kendi suçum olmadan kaçırdığım fırsatlar olarak gördüğümü düşünüyorsun. Böyle görmediğimi açık kalplilikle sanırım söyleyebilirim.

Mutlaka bilirsin, Halk Meclisi'ndeki konuşmalarımın ve bir sürü yazımın kanıtladığı gibi, içinde aktif olarak çalıştığım her hareketi daima hızla ileri götürmeye çalıştım ve bunu yaparken de sözümü hiç esirgemedim. Bu tutumum, o zamanki koşullarda beni pekçok görev için uygun kılmıyordu. Gerçi Parti disiplinine, alınan kararlara uymak bakımından daima en sıkı şekilde bağlı kalmışımdır, ama Merkez Komitesi'ndeki durumum dostum Wolfgang Steinitz'inkinden her halde farklı olmayacaktı. O, akademide ya da başka bir yerde, hatta Merkez Komitesi'nde bile tartışmalarda düşüncelerini savunmaktan hiçbir zaman kaçınmazdı. "Gözden düştü" ve bir daha Merkez Komitesi'ne seçilmedi. Arkadaşlığımız ise daha da pekişti.

●

> Bana yalnızca bilim adamı bir yoldaş olarak bak. Bu özelliğimle önemli biri olabildim. Evet önemli biri. Muhteşem değil, ama kayda değer biri, Marksist toplum bilimlerinin bugün hiçbir dağı bulunmayan düzlüğündeki birkaç küçük tepeden biri oldum. Yirmili yıllardan otuzlu yılların ilk yarısına kadar olan dönemde Sovyetler Birliği'nde ne kadar çok büyük şahsiyet vardı! Benim alanımda aktif bilim adamı olarak kala kala Varga ve Strumilin kaldı – öğretmenim ve arkadaşım Varga ve son kez akademideki katafalkında yatarken gördüğüm Strumilin

●

1945'ten sonraki tüm yıllarda, Walter Ulbricht Partimizin önde gelen şahsiyetiydi. O, başından beri biz eski yoldaşlar için Parti'nin lideriydi. Parti disiplinine son derece dikkat ederdi ve kişiliğiyle politbüroyu etkisi altına almıştı. Sadece bir-iki kere, örneğin 1953'teki Haziran olaylarından sonra durumu tartışma konusu oldu. Ancak bu üstünlüğü zamanla otokratik bir karakter kazandı. Bu, benim onunla olan ilişkilerimi de belirledi. Gerçi onu her zaman sevmişimdir, ama bu bir yerde benim kişisel hissiyatımdı. 1958'den sonra onunla pek seyrek konuşabildim. 1968'de 75. doğum günü nedeniyle hazırlanacak bir kitap için katkıda bulunmamı rica ederek, beni şaşırttı. Yazdığım yazıyı savaş öncesi yıllara ait anılarla sınırladım, bunlar üzerine zevkle yazıyordum. Her zaman iyi anlaştığım Lotte Ulbricht kitap basılmadan kısa bir süre önce bana şunları söyledi: "Jurgen, yazın gerçekten içtenlikle yazılan az sayıdaki yazılardan birisiydi." Hakkı da vardı.

Bugün durumum çok daha değişik. Bu yaşta artık Parti ve devlette önemli bir yere gelmem söz konusu değil. Ama Erich Honecker'le genellikle kapitalist dünyadaki ekonomik gelişmelerle ilgili kısaca görüşmek istediğimde, birkaç gün içinde benim için zaman buluyor. Gözden geçirmesi için bir makale gönderdiğimde, o mükemmel iş örgütlemesiyle genellikle 24 saat içinde yazıya bir göz atıyor. Kurt Hager, Albert Norden, Hermann Axen'la uzun yıllardır tanışırız ve onlarla konuşmak istediğimde hemen görüşürüz.

Alanlarında hâlâ aktif olarak çalışan Anna Seghers ve aralarında benim de bulunduğum diğer yaşlı yoldaşlara karşı hayranlık verici bir saygı ve takdir vardır. Bununla nişan ya da başka ödülleri kastetmiyorum. Kastettiğim, bir şey söylemek istediğimizde, bizi dikkatle dinlemeleridir.

Yaşamda belli zirvelere ulaşılacaksa, bunlar gençlik ve olgunluk dönemlerine rastlamalıdır. Bu benim için illegalitedeki ya da Sovyetler Birliği için dolaysız çalıştığım dönemdi. Böylesi zirveler daima en yüksek ve en verimli faaliyetlerin yapıldığı dönemlerdir.

Fakat yaşam yaşlılıkta, geçmişteki çalışmaların yarattığı saygınlığın tadını çıkarmakla değil, yaşlılığın verdiği verimlilikle etkin olunarak taçlanır. Hele bu etkinlik en üst yönetim kademesinde de — elbette kuvvetlice değil, ama hissedilebilir oranda — duyulabiliyorsa, işte bu, hayatın son dönemlerinde duyulabilecek çok büyük bir mutluluktur.

Beni sakın yanlış anlama. Tabii ki "devlet işleri" üzerinde büyük ya da küçük hiçbir etkim yok. Fakat kendi özel bilimsel alanımdaki münferit konularda, yönetim bana kulak veriyor, çünkü bana bilim adamı ve eski bir yoldaş olarak saygı duyuluyor. Bundan nasıl sınırsız bir mutluluk duymam! Bir yoldaş ve bilim adamı adamı olarak hayatımın son dönemi bundan daha güzel olamazdı!

Ayrıca bir şeyi daha görmen lâzım. Bana yalnızca bilim adamı bir yoldaş olarak bak. Bu özelliğimle önemli biri olabildim. Evet, önemli biri. Muhteşem değil, ama kayda değer biri, Marksist toplum bilimlerinin bugün hiçbir dağı bulunmayan düzlüğündeki birkaç küçük tepeden biri oldum. Yirmili yıllardan otuzlu yılların ilk yarısına kadar olan dönemde Sovyetler Birliği'nde ne kadar çok büyük şahsiyet vardı! Benim alanımda aktif bilim adamı olarak kala kala Varga ve Strumilin kaldı — öğretmenim ve arkadaşım Varga ve son kez akademideki katafalkında yatarken gördüğüm Strumilin.

Bir zamanlar, bundan yarım yüzyılı aşkın bir süre önce, verdiği sözü yerine getirmeye başlayan pek çok Marksist toplum bilimcilerinden biriydim. Yirmili yılların atmosferi devam etseydi, kuşkusuz daha başarılı olabilirdim. Fakat bütün bunlar, biraz önce hayatın son dönemlerinde duyulabilecek çok büyük bir mutluluk diye tanımladığım şeye gene de gölge düşürmüyor.

Üstelik bu, yani araştırma yapmak ve sonuçlarını yayınlamak, bir kısım araştırma sonuçlarını Parti yönetimine iletmek, halkın anlayabileceği bilimsel çalışmalarda bulunmak, bilim adamı olarak yaşamımın bir yönü. Diğer yönü ise, 1945'den sonra dürüst, gerçeği arayan, Marksizm-Leninizme, ilerlemeye, işçi sınıfına bağlı bilim adamları olarak yetiştirdiğim, sayıca hiç de az olmayan genç insanlar.

Ekonomi Tarihi Enstitüsü'ndeki başkanlığımın bitmesi ile sona eren bu dönemi bir diğeri izledi. Zaten bir önceki henüz bitmeden başlayan bu dönemin hâlâ devam etmesi, beni çok mutlu ediyor. Benimkini izleyen iki kuşaktan, "orta yaştaki" ve genç kuşaktan bilim adamları ile dostça konuşmaların yapıldığı dönemi kastediyorum. Cumhuriyetimizin her yanından, diğer sosyalist ülkelerden, bazen de kapitalist ülkelerden pekçok bilim adamı, bilimsel kaygılarına ortak olmam ve kendilerine tavsiyelerde bulunmam için beni ziyaret ediyorlar. Fakat bunların sadece kendi özel çalışmalarıyla ilgili bilimsel sorunları olmuyor; bilimin gelişmesindeki, taktik ve stratejisindeki genel sorunlar, bilim dogmatizmi, bilim anarşisi veya toplumsal bilimlerin bugünkü durumundan duydukları hoşnutsuzluk da söz konusu oluyor. Bunlar bazen cumhuriyetimizin herhangi bir yerinde vermiş olduğum bir konferansa değinen, veya anılarımı okuyup beni ziyaret etmek için yazan hiç tanımadığım genç bilim adamları olabiliyor. Tabii kendilerine her zaman vakit ayırıyorum.

Bu da yaşamımın taçlanmasına bir başka örnek.

İşin en güzel tarafı, bana "tecrübeli, bilge bir yaşlı kişi" olmam nedeniyle değil, aksine yeni fikirler uğruna, veya Marx, Engels ve Lenin'in gözardı edilen ya da yanlış anlaşılan "eski değerleri" uğruna hâlâ mücadele ettiğim için geliyorlar.

Fakat sanma ki, bu imrenilecek kişisel konumum kendi başarımdır. Bir komünist ve bilim adamı olarak yetişmemden anılarımda söz etmiştim. Bunda tesadüflere bağlı olarak şansımın rolünü de belirtmek isterim.

Bir zamanlar gençken dost olduğum ve bugüne kadar bana bağlılıklarını sürdüren politbüro üyelerimizden, daha önce bahsetmiştim. Sana Erich Honecker'le olan iyi ilişkilerimden de söz etmiştim. Akademide Walter Ulbricht tarafından alınan bir takım yanlış reform önlemleri sırasında, başkanlığımdaki Ekonomi Tarihi Enstitüsü'nün anlamsızca başka bir enstitüye bağlanmasını, ricam üzerine engelleyen oydu. Belki kendisiyle yılda sadece bir kez görüşüyor ve çok kısa konuşuyoruz, ama bana şu ya da bu konuda her zaman yardımcı olmaya hazırdır. Bu politbüro üyeleri hakkında yazılanları, pek çok yayında görebilir, okuyabilirsin.

●

> Cumhuriyetimizin her yanından, diğer sosyalist ülkelerden, bazen de kapitalist ülkelerden pekçok bilim adamı, bilimsel kaygılarına ortak olmam ve kendilerine tavsiyelerde bulunmam için beni ziyaret ediyorlar. Fakat bunların sadece kendi özel çalışmalarıyla ilgili bilimsel sorunları olmuyor; bilimin gelişmesindeki, taktik ve stratejisindeki genel sorunlar, bilim dogmatizmi, bilim anarşisi veya toplumsal bilimin bugünkü durumundan duydukları hoşnutsuzluk da söz konusu oluyor.

●

Ancak 20 yılı aşkın bir süredir Merkez Komitemizin Bilimler Bölümü Başkanı olan arkadaşım Hannes Hörnig hakkında yazılmış bir yazı pek bulamazsın. 1958'de, Parti'de büyük zorluklarla karşılaştığım o dönemde, önerimi kabul edip beni 40 ciltlik İşçilerin Durumunun Tarihi'ni yazmakla görevlendirerek "bütün meseleyi halletme" yoluna gitti. İki iyi dost olduk ve yıllardan beri sık sık ayda bir görüşür, çoğu kez de uzun ve ayrıntılı konuşmalar yaparız. Bilime büyük bir anlayışla yaklaşır ve bilim adamlarının nasıl bir yönetim ve çalışma ortamı istediğini iyi bilir. Eğer esas meslek olarak araştırmacılığa yönelmiş olsaydı, kuşkusuz başarılı bir bilim adamı olurdu. Ama bilim adamı olarak kimin yeri doldurulamaz ki? Oysa bu görevi üstlenmesi bizim için daima büyük bir şans olmuştur. Pek çok idari yanlışlığı önlediği gibi, bilim ve bilim adamları adına çok yararlı işler yapmıştır. Benim veya arkadaşlarımın bilimsel çalışmalarımızla ilgili kaygıları olduğunda ona gidebilmemizin, bence değeri büyüktür. Ayrıca makale ve konferanslarımdan bazılarını ve taslak halindeki anılarımı okumuş, tavsiye ve düzeltmelerde bulunmuştur. Her zaman aynı görüş açısını paylaşmadıysak da, bu dostluk ümit ederim her ikimiz için de yararlı oldu.

Gördüğün gibi Robertçiğim, anılarımda sık sık bahsettiğim "şansım", bana yalnız 1945'e dek bir komünist ve bilim adamı olarak yetişmemde değil, ondan daha sonraları da büyük ölçüde yardımcı oldu.

DÜZELTME

Gazetemizin Nisan 1985 tarihli geçen sayısında yayınlanan "Torunumun Çocuğuna Mektuplar"da bazı dizgi hataları olmuştur. Düzeltir, okuyucularımızdan özür dileriz.

Birinci sütunun sondan ikinci paragrafının "İllegalite ve göçmenlik koşullarında" diye başlayan cümlesi şöyle devam edecektir: "..... parti tarafından eğitilmiş, onun içinde çalışmış 1933'den önceki yoldaşlar, 1945 ve sonrası dönemdeki yoldaşlardan nasıl farklı olmasınlar ki. Öte yandan 1945'te veya daha sonra partiye girmiş bazı yoldaşlarla günümüz sorunları üzerine öyle konuşmalar yapıyorum ki, partiye girişte bazan onyılları bulan farklılığı hissetmiyorum. Ama ne zaman ki, ..."

Üçüncü sütunun üçüncü paragrafının son cümlesinin doğrusu da şöyle olacaktır. "Birinci ve İkinci Dünya Savaşcıkları'ndan söz edecekler."

Bach'ın doğumunun 300. yılı

Johann Sebastian Bach'ın doğumunun 300. yılı tüm dünyada konser, festival, konferans ve sergilerle anılıyor. Demokratik Alman Cumhuriyeti, Bach'ı anmak için bu yıl alışılmadık genişlikte bir program hazırladı. Bu en büyük Alman bestecinin yaşadığı, eserlerini verdiği Thüringen bölgesinde uluslararası sanatçıların da katıldığı sayısız konser düzenlendi.

Bugün Bach'ın etkinliği sadece müzik bilimcilerinin, Bach araştırmacılarının ya da orkestra yöneticilerinin, çalgıcıların ve şarkıcıların ilgisini çekmiyor. Matematik ile, tarih ile, toplumsal bilim ile uğraşanlar, edebiyat araştırmacıları, müzik eğitmenleri, müzik aleti yapımcıları onun yaşamını ve eserlerini büyük bir titizlikle inceleme gereği duyuyorlar.

Johnn Sebastian Bach'ın bir müzisyenin 18. yüzyıl için hiç de olağanüstü sayılmayacak yaşamında ürettiği besteler, insanlık için neden paha biçilmez bir miras oluyor? Bach'ın eserleri çağımızda niçin hâlâ giderek artan sayıda insanı etrafına toplayabiliyor? Bach'ın eserlerini gerçekten yakından izlemek lazım. Yoksa bu sorunun cevabını vermek güçleşir. Onun bestelediği Kantat'ları, Oratoryo'ları, Motet'leri, "das Müsikalische Opfer"i "die Kunst der Fuge"yi anlamak, anlamayı öğrenmek lazım. Ancak bu şekilde birbirinden hoş ritimlerin oluşturduğu melodi ırmağını tüm büyüleyiciliği ile duyabiliriz.

Johann Sebastian Bach, nesillerdir kilise şarkıcılığı yapan, kiliselerdeki dini ainlerde org çalan bir ailenin çocuğu olarak 21 Mart 1685'de bugünkü Demokratik Almanya'daki Eisenach'da dünyaya geldi. Bach'lar bölgenin müzik hayatına damgasını vuran bir aile idi. O dönemde Alman müzik hayatı, bir yanda artık miyadını doldurmuş Roma devri kilise müziği, diğer yanda dramatik inişçıkışları, usta yorumlamalarıyla İtalyan konçertoları ve operaları ile türlü inceliklerle bezenmiş Fransız bale müziğinin bir çelişme alanı halindeydi. Bu tabloyu saraylarda gelenekselleşmiş orkestra ve oda müziği ile kentlerde, dış dünyadan soyutlanmış ufak yerleşim merkezlerinde şehir meclisinin, kilisenin etkinliğinde üretilen müziği de katmak gerek.

Bu zengin, renkli ve gelişmekte olan yaşam ilk aydın düşüncelerle çatışıyordu. Kimi zaman geleneklere, eskiye sımsıkı bağlı kalınıyor, kimi zaman da yeni müziksel değerler üretiyor, yeni estetik normlar konuyordu.

İşte Bach böyle bir ortamın içinde doğdu. İlk müzik eğitimini kilise korolarında, kilise orglarında aldı. Müzik ideallerine şekil veren eskinin gözardı edilemez ağırlığı ve geleneksel düşüncelerdi. Ama Bach daha genç yaşlarda bunlarla yetinmeyip, Fransız, İtalyan müziğini, eski Alman ustalarını, çeşitli akımlardan etkilendi. Öğrenim hayatı sık sık Kuzey Alman şehirlerine sürüklüyor, o da böylece çeşitli beste türleri, değişik müzik biçimleri ve temaları üzerinde köklü bir çalışma olanağı bulabiliyordu.

Gençliğin de verdiği hevesle Bach, tüm bunları özümsüyor, bir kenara kaydediyor ve kullanıyordu. Sonradan artık olgun bir kiçi olarak Leipzig'de "Thomaskantor"luğu (kiliselerin müzik sorumlusu) yaptığı sırada da, zamanın en iyi eserlerini incelemeye devam edecek, onları toplayıp kaydederek, geliştirerek, amacına uyduğu ölçüde kullanacaktır.

Bach, özellikle İtalyan müzik geleneğine hayrandı. O dönem İtalyan müziği canlılığıyla, zamanın en gelişkin alet tekniğine sahip olmasıyla, ses bantının dinamizmi ve renkliliği ile dikkati çekiyordu. Bach'a, bir Hândel'in yaptığı gibi İtalya'ya eğitim için gitmek nasip olmadı. Bach'ın ilginç bir yanı, her türlü önyargıdan uzak, bırakmak bilmez öğrenme hırsı idi. En yüksek düzeyde teorik eğitimi almaya çaba göstermiştir. Hep ulaşabilecek tüm kaynaklara sahip olmak istemiştir. 18 yaşında, artık mükemmel yetişmiş bir müzisyen olarak küçük Arnstadt şehrindeki, "Neue Kirche"de org çalmaya başlamıştı. 1703-1707 yılları arasında kaldığı bu kiliseden bir ara izin alarak, o sıralar Lübeck'de bulunan Kuzey Almanyalı büyük orgçu Dietrich Buxtehude'yi ziyaret etti. İzin süresini epey aşarak geri döndüğünde, onun dehasını farkedemeyen, sağduyusuz yöneticilerle ilk çelişkisini yaşayacaktı.

Onu huzuruna çağıran kilise yönetimi disiplinsizliği yanında, başka konuları da açacak, genç orgçunun pazar dualarında söylenen kora parçalarına "şayanı hayret varyasyonlar", "birçok yabancı tonları karıştırdığını", kiliseye gelen "cemaatin kafasını bulandırdığını" söyleyecektir. Küçük Arnstadt, onun orgunun ihtişamından ürkmüştür.

Bach, kendi müziksel değerlerini çok çabuk kabullendi. Çağının müziğinde değerli ne varsa aldı. Sonra yavaş yavaş önüne hazır konanları bir kenara itti ve kendi yoluna koyuldu. Zamanın müziğini biçimsel olarak mükemmel bir hale getirdi. Barok müziğini doruğuna ulaştırdı. 1754'de, ölümü dolayısıyla yazılan bir yazıda, oğlu Philipp Emanuel Bach ve öğrencisi Fredrich Agricola ile Lorenz Mizler onun yetenleklerini şöyle övüyor: "... fantazilerindeki buluşlar ne kadar yabancı, yeni, dopdolu ve güzeldi". Bach, ölümünden hemen sonra bile yeni gelişmelerin başlangıcı olarak değerlendirilmiştir.

Halbuki bu düşünce 19. yüzyılda, Bach'ın müziği yeniden keşfedilirken pek bir rol oynamıyordu. Ancak 20. yüzyılın ortalarında bu ifade hatırlanacak ve Avusturyalı müzik kuramcısı ve bestecisi Arnold Schönberg şöyle diyecektir. "... O, Viyana klasiklerini mümkün kılan gelişen varyasyonlar tekniğini, o ana kadar hiç duyulmamış yeni bir müzik tarzını yaratmıştır." Albert Schwetzer'in "eksiksiz bir manevi kişilik" olarak gördüğü Bach varolanı mükemmelleştiren, muhafaza eden, geleceğe yönelik fikirler veren, müziği çağının çok ilerisinde, 20. yüzyılın sınırlarına varan ve halen en modern bestelere dahi malzeme verebilen müzik tarihinin dahi bir simasıdır.

Bach'ın hayatı çevresindeki sıradanlığa karşı, sık sık onun müziksel olanaklarını sınırlayan saray ve şehir yönetimine karşı mücadele ile geçmiştir. Bir dahinin manevi haklılığı ile nesnel koşullara ters de düşse kendi yaratıcılığını ve bunun için gerekli ortamı garanti altına almaya çalışmıştır. Bu nedenle de Leipzig'deki devlet ve kilise yönetimi hakkında çok sert hükümler verilmiş, Bach'ın 1723'den, 1750'de ölümüne dek 27 yıl boyunca yürüttüğü Thomaskantor'luğunun, yarattığı eserlerin önemi o zamanlar anlaşılamamıştı. Zaten, onu lâyığınca anlamak kolay mı? Johann Sebastian Bach'ın çapının anlaşılması, müziğinin değerlendirilmesi ikiyüz yıllık bilimsel bir müzik araştırmasının sonucudur.

Leipzig şehir merkezi, bilinçli bir vatandaş olan Bach'ı, çözülen aristokrasiye karşı elbette potansiyel bir müttefik olarak görmüyordu. Vatandaş Bach, eserlerini herşeyin üstünde tutmasına kızan, dikkafalı meclis üyelerine karşı Dresden sarayından himaye görmeye mecburdu. Bestecinin hümanist görüşü, iç ve dış huzura çağrısı, zaman ve mekan sınırı tanımayan "bestelenmiş barış düşüncesi" anlaşılamadı. İsmini yeniden ulusal bilince çıkarmak için, genç bir adamın, 20 yaşındaki Felix Mendelson Bartholdy'nin 1829'da "Matthâuspassion"u tekrar seslendirmesi gerekecekti.

Evet, müzik dünyasının onun ismi etrafına toplandığı ve lâyıkıyla onu andığı bugün bile, yani Johann Sebastian Bach'ın doğumundan 300 yıl sonra, onun evrensel eserini, zamanın ve bugünün toplumsal süreçleri içinde yerli yerine oturtmada hâlâ işin başındayız. Ünlü Alman şairi Hermann Hesse, yaşlanma üzerine yazdığı "Basamaklar" şiirinde şöyle demiş: "Her işin başında, bizi koruyan, yaşamamıza yardım eden bir sihirbaz vardır..." Herhalde bu başlangıcı ve Johann Sebastian Bach'ı kasdetmemiş. Ama neden olmasın...

İşçinin Sözlüğü

HAZIRLAYAN: FETHİ SAVAŞÇI

DEVLET

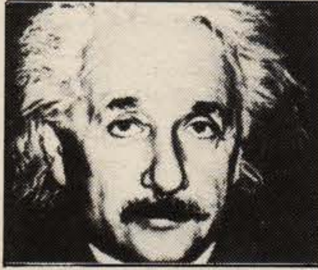
Egemen sınıfın politik örgütüdür. Sınıflı toplumun üst-yapısının en önemli kesimidir. Devlet, burjuva ideologlarının ileri sürdükleri gibi, ne öncesizdir, ne de bitimsizdir. Toplumsal gelişmenin belirli bir aşamasında, üretim güçlerinin büyümesi, emek üretkenliğinin artması, üretim araçları üzerinde özel mülkiyetin ortaya çıkması ve bir birine düşman sınıfların oluşması sonucunda belirmiştir. Sınıfsız ilkel toplulukta devlet yoktu. Devlet, sınıflar arasındaki bağdaşmaz çelişkinin bir ürünüdür. Ordu, polis, jandarma, mahkeme, yönetim ve güdüm yönetimi, sömürücü devletin başlıca egemenlik araçlarıdır. Sömürücü sınıf devletinin iç görevi, bu saydığımız araçların yardımıyla, varolan üretim ilişkilerini, başka bir deyişle "kurulu düzeni" korumak, sömürüyü sürdürmektir. Dış görevi de, ülkeyi dış saldırılardan korumak, istilâ savaşları yapmaktır. Sömürücü sınıflar, emekçiler üzerindeki diktatörlüklerini devlet aracılığıyla sürdürürler. Üç tür sömürücü devlet vardır: Köleci devlet, feodaller devleti ve burjuva devlettir. Bunlar her üç antagonistik sınıflı toplumsal-ekonomik formasyonun egemen üretim ilişkilerine uygun kuruluşlardır. Her devlet tipinin kendine özgü yönetim biçimleri vardır. Köleci devletin yönetim biçimi, monarşi, aristokratlar cumhuriyeti, demokratik cumhuriyet vb. Fakat, köleci diktatörlüğün bütün bu politik biçimlerine köleler her türlü haklardan yoksundu, kendilerine "konuşan aygıt" gözüyle bakılırdı. Feodal devlet kuruluşunun tüm politik yönetim biçimlerinde (tek tük cumhuriyetlerde) iktidar, toprak kölesi köylülerin sömüren ve türlü baskılar altında tutan feodal sınıfın elindeydi. Burjuva devletinin de politik yönetim biçimleri türlü türlüdür. Anayasal monarşi (meşrutiyet), Cumhuriyet, uniter devlet, federatif devlet vb. gibi. Fakat bunların da hepsinin temelinde burjuvazinin diktatörlüğü yatmaktadır.Zamanımızdaki tekelci devlet kapitalizmi, tekelleri zenginleştirmek, işçi hareketini ve ulusal kurtuluş savaşını ezmek, saldırganlık savaşlarını körüklemek için, tekellerin gücüyle devlet gücünü bir mekanizma içinde birleştirmektedir. Kapitalizmin genel bunalımı çağında birçok kapitalist ülkede tekelci burjuvazinin açık diktatörlüğü olan faşizmin kurulması için çaba harcanmakta, elverişli ortamlar yaratılabilirse burjuvazinin bu özlemi gerçekleştirilmektedir. Ancak, zamanımızın iç ve dış koşulları, birçok ülkede anti-emperyalist, anti-feodal ve demokratik devrimin başarıyla sonuçlandırılması, bağımsız demokratik devletin kurulması ve kapitalizmden sosyalizme geçilmesi için çok daha elverişlidir.

Sosyalist devrimin zaferi sonucunda burjuva devlet düzeni kaldırır ve onun yerine tamamiyle yeni tipte bir devlet, sosyalist devlet kurulur. Bu yeni devletin başlıca ödevleri şunlardır: İktidardan uzaklaştırılan sınıfların direnişini ezmek, proletarya devriminin kazanımlarını iç ve dış düşmanlardan korumak, her türlü sömürüyü silip süpürmek, işçi sınıfıyla emekçi köylüler arasındaki ittifakı güçlendirmek, sosyalist toplum kuruculuğunu örgütleyip emekçileri bu işe yöneltmek. İşçi sınıfı partisinin ekonomik ve kültürel politikasını gerçekleştirmek için çalışan sosyalist devletin temel örgütsel ilkesi, demokratik merkeziyetçiliktir.

Sosyalizmin zaferinden ve güçlenmesinden sonra yaygın biçimde sosyalizmin son aşamasına geçilir, işçi sınıfının ve partisinin öncülüğünde halkın politik örgütü olan genel halk devletine dönüşmeye başlar. Sosyalizmin son aşamasında sosyalist devletin toplum yönetimi işlevlerinin sınıfsal-politik karakteri giderek ortadan kalkmakta, önemini yitirmekte, yeni yönetimin öz yönetim unsurları gelişmektedir. Sosyalist devlette, demokrasi, sosyalizmin son aşamasını oluşturan toplumun özyönetimine doğru aralıksız olarak gelişip yetkinleşmekte, halk, yönetime geniş ölçüde katılmaktadır. Devlet, sosyalist toplumun tam zaferinden sonra tamamıyle ortadan kalkacaktır, Marksist-Leninist öğretinin deyimiyle ölecektir.

Albert Einstein (1879-1955)

Ölümünün 30. yılındayız, acaba onu tanıyor muyuz?

Ünlü fizik bilgini Einstein'i ölümünün 30. yılında sadece "relativite" yahut "kuantum" teorisiyle mi tanıyoruz?

Böyle tanıtılmasından ve sadece böyle tanınmasından yana olanlar çoktur. Bilimin "tarafsız" ve bilginin "eylemsiz" olması, bilim geliştikçe ömrü kısalan sömürücü düzenin işine gelmektedir. Biz tarihin bu en büyük fizikçisini yakından tanıyıp bilimin toplumsal ve siyasal yaşamdaki önemini ve bilim adamının buradaki yerini anlamaya çalışalım.

F.Almanya'nın Ulm şehrinde doğup daha lisedeyken, ülkesindeki eğitim sisteminin baskıcı karakterine karşı çıkıp Alman vatandaşlığından ve müsevi din topluluğundan ayrılan 15 yaşındaki genç Albert Einstein'dir. Daha sonra "karakterini" açıkça ilan edeceği Alman toplumunun o günden gördüğü bir yönüne şöyle değinmişti: "Bir okulun ilke olarak korku, baskı ve şiddet ile yönetilmesi, bu benim için dehşet vericidir. Bu tür eğitim yöntemleri öğrencinin kendine olan güvenini, duyarlığını ve tutarlılığını yok eder. Bu yoldan boyun eğen yurttaşlar ürettiler."

1900 yılında, orta dereceden bir diplomayla fizikçi olmasına varan eğitimini "hakiki bir tembel" olarak nitelendirildiği İsviçre okullarında yaptı. Bu "tembel" ve "matematiğe ilgisiz" genç adamın mezuniyetinden sadece 5 yıl sonraki üç büyük çalışmasıyla bilim dünyası altüst oluyordu. Bunlar 1921'de kendisine Nobel Ödülü sağlayacak olan "Kuantum", "Relativite" ve "Moleküllerin Haraketliliği" teorileri idi.

Bu büyük çalışmaları nasıl başardı?

Kendisinin de belirttiği gibi bunda o günkü Zürich'in önemli rolü var. O zamanlar Zürich devrimci hareketin odak noktalarından biri durumundadır. Marksistlerin, Nihilistlerin ve Siyonistlerin yoğun tartışmalarından başka Einstein'in hayranlık duyduğu Rosa Lüksenburg burada okumaktadır. Avusturyalı fizikçi Friedrick Adler'le arkadaştır. Lenin ve Troçki de Zürich'tedirler.

Bu güzel tartışma ortamında Einstein'in düşüncesi özgürce gelişmekte, çok boyutluluk kazanmaktadır.

1920'lerin başında Einstein'in politik görüşleri radikal bir barışseverlik, silahlanmaya karşı dünya çapında mücadele yönündedir.

Rosa Lüxemburg ve Karl Liebnich'in kurup yönettikleri Alman İnsan Hakları Birliği'ne çok yakın olan Einstein'in o sıralar ümidi başarılı bir devrimden yanadır. Devrimciler için: "Tüm bunları yaşayan gençler dar kafalı adamlar olmazlar" diye yazmaktadır. Nasyonal Sosyalistlere karşı tavır alırken, kızıl yardım müfrezelerini destekliyordu.

1932'ye gelindiğinde durumun vahametini görüyor, Nazi diktatörlüğünü önlemenin tek yolunun, o günlerin Almanya'sında işçi sınıfının iki siyasi partisinin (komünistler ve sosyal demokratlar) ve sendikaların ortak eylemlerinden geçtiğini açıklayıp çağrıda bulunuyordu.

Yaklaşan faşist diktatörlüğe karşı eylemleri nedeniyle o sıralarda çalışmakta olduğu Berlin Akademisi'nden atıldı.

Faşistlerin iktidara gelip yayılmacı amaçlarının dünyayı yeni bir felaketin getirdiği iyice anlaşıldığında, faşizme karşı önemli müttefik olarak gördüğü Roosevelt'e ünlü mektubunu yazarak atom bombasını teklif etti. Einstein Nazilerin bu silahı kullanabileceklerini düşünüyordu.

Daha sonraları "Bunun insanlık için korkunç bir tehlike olacağının bilincindeydim. Almanların bu silahı keşfedebilecekleri yönündeki düşüncem beni böyle bir adım atmaya zorladı. Kanıtlanmış bir barışçı olmama rağmen yapacak şeyim yoktu." diyerek, bu durumu açıklayacaktır.

Ömrünün sonraki yılları aktif bir hümanistin barışçı çabalarıyla geçer. Atom silahlarının kullanımına karşı vargücüyle çalışır ve bütün haretlere katılır. Barışı savunmayı bilim adamının en onurlu görevi olarak gösterir. Çağımızın bu en büyük fizikçisi, ama ondan da öte bu büyük barışçı ve insanlık dostu bilim adamı 1955 yılında, Güvenlik ve Dünya Barışı için bütün bilim adamlarını birleştirmeye başlamışken, çalışmalarının sonucunu görmeden ölür.

MANŞET

Duyduk — duymadık,
Gördük — görmedik,
Dedi — demedi demeyin.

Hazırlayan: Şanar Yurdatapan

Kökü dışarda yeni bir

İHANET ŞEBEKESİ YAKALANDI! ...

Hedef: Gençler!

Geçtiğimiz günlerde, ilk bakışta birbirinden kopuk gibi görünen, ama "Bizi içten yıkmayı amaçlayan bir komplonun parçalarını oluşturan" birdizi melanet, yetkililerin —çok şükür— uyanıklığı sayesinde aydınlığa çıkarıldı. Bunlardan ilki, sayın Gençlik-Spor-vs. bakanımız Dinçerler'in okullara yollattığı bir genelge ve kurdurduğu —sessiz ve derinden— komisyon aracılığıyla, ders kitaplarına sızan Darwin adlı virüsün kulağından tutulup atılması için başlatılan savaş oldu. İkincisi, bu ihanet şebekesinin tahrikleriyle "Büyüklerine" kazan kaldırma cüretini gösteren zavallı gençlerimizin başına gelenler... Bu kandırılmış veletler, Millet Meclisi'ne 14 kişilik bir grup halinde giderek, Halkçı Parti'nin milletvekillerine "Ek sınav hakkı" konusunda şikayetlerini bildirirken "Toplu şikayet"in askerlikte "isyan" sayıldığını bilmeliydiler! (Her Türk zaten asker doğduğuna göre). Gençliği kandırmayı hedefleyen komplonun üçüncü dalını da biz ihbar ediyoruz: Galileo Galilei adlı teres —hamdolsun ki mahkeme önüne çıkarılmış durumdadır— kutsal kitaplara ters düşen hezeyanlar yumurtlamaktadır... "Adam sen de, ne çıkar demeyin... Bu Darwin, Galilei gibileri, elbirliği ile gençlerimizi zehirliyorlar! Buna hiçbir saf-kan Türk ve müslüman seyirci kalamaz, kalmamalıdır! Haydin cihada!..

İşte elebaşıları:

İşte alçak-hain Darwin, Emniyet müdürlüğüne giderken...

Adı: Charles Darwin

Taabiyeti: İngiliz Milletler Camiası

Doğumu: 12.2.1809

Suçu: İnsanların —değişim yoluyla - hayvanlardan geldiğini iddia etmek. (Bir önceki durak maymunmuş!)

Kanıtlar. Yazmış olduğu kataplar: Türlerin Kökeni, Doğal Ayıklanma.

İhbarcı: Vehbi Dinçerler: Vehbi Dinçerler (M.Eğitim, Gençlik, Spor filan bakanı)

Görüyorsunuz, değil mi eloğlu nasıl enternasyonalist bir ihanet şebekesi halinde çalışıyor!.. Buyurun "Bilim adamı" kılığında bir anarşist daha. Gençlerimizi dinden soğutmak için neler de uyduruyorlar. Yırgılama boyunca kimler neler demiş, kısaca göz atalım:

Dinçerler: Müşahadeler gösteriyor ki, bu teorinin münakaşası, ilimle dinin çatıştığını ima eden sonuçlar veriyor.

Prof. Karol. Bu teori, mataryalist, dinsiz düşünceye hizmet ediyor.

D.Demir: Gazeteciler de bu işe alet oluyor. Darwin'e karşı çıkanları cehaletle suçluyorlar!

Tayyar Altınkulaç (Diyanet İşleri Bşk.). Bu teorinin Kuranla bağdaşması imkansızdır. Tin suresinin 4. ayetinde "Hamdolsun ki biz insanı en güzel şekilde yarattık" denmiştir. Çocuklarımızı "Kurana aykırı" Darwin Teorisiyle yetiştiremeyiz.

Değerli profesörlerimiz Karahan, Poroy, Aybar, Sun, Tözüm: İnsan insandır, hayvandan filan gelmemiştir. Yaradan "ol" deyince, hop diye oluvermiştir.

Darwin: (45 gün gözaltında kaldıktan sonra) Vallahi tövbe. Hayvanların gelişip insan olduğu iddiasından vazgeçiyorum. Bu fikir meğer çok yanlışmış tam tersine, insanlar gün geçtikçe ilkelleşiyor, HAYVANLAŞIyor!..

Darwin haini mahkeme önünde hesap veriyor. Polis sorgusundan sonra nasıl da değişiyorlar, değil mi?

Bir de Mafia «Baba»sı

Yahu, insan resmine bakınca aldanıyor... Be herif! Bari yaşından başından; hiç değilse sakalından utan... "Bu da ne yapmış?" demeyin. Bu deyyuslar öyle derinden oyuyorlar ki içimizi, bildiğiniz gibi değil! Çok şükür bu melun sakallı "Engizisyon" önünde hesap veriyor şimdi. Kutsal kitaplarımızın ve büyüklerimizin öğrettiklerinin tam tersine, dünyanın düz değil de yuvarlak olduğunu; güneşin ve yıldızların dünya etrafında değil; dünyanın güneş etrafında döndüğünü iddia edince, soluğu mahkemede almış tabii... Sorguda aklı başına gelmiş olmalı ki, mahkeme önünde bütün eski tükürdüklerini yaladı, af diledi!.. Gene de, tam kapıdan çıkarken "ben ne dersem diyeyim, dünya gene dönüyor" dediği ihbar edildi... Kabahat bu deyyusa inanıp serbest bırakanda!

Mafia'nın Türk gençliğini zehirlemekle görevlendirdiği ajan: Galileo... Güya dünya dönüyormuş!

Nah işte, Amerikan uzay adamlarının çektiği dünya fotografı. Üstünde durduğumuz öküz boynuzumuz! Açıkça görülüyor.

ve aldattıkları gençler:

Buyurun bakalım! Polis tutuyor mahkeme bırakıyor! Sonunda olan zavallı çocuklarımıza, gençlerimize oluyor. Darwin'lerin, Galilei'lerin kışkırttığı gençler "hakkımızı arıyoruz" diye olur olmaz yere girmeye kalkarsa ne olur sonu? Buyurun cenaze namazına!.. Nah işte 14 genç, "Ek sınav hakkı" diye tutturup, bazı milletvekilleriyle görüşmek için Millet Meclisi'ne gelir de yöneticilerimiz uyur mu? Gençler önce gözaltına, sonra da tutuklanmışlar tabii... Ulan allahınızdan bulun, yaktınız gencecik çocukları işte, iftihar edin!.

Gazeteci olabilir misiniz?

İki hafta önce bir bilmece ve çağrıyla birlikte bu soruyu sormuştuk. Geçen sayıda biraz kopya verdikten sonra çağrıyı tekrarladık... Ne yazan vaaaar, ne çizen!.. Hadi ben gene üstüme alınmayayım da diyeyim ki: Kabahat bende!.. Önce şu soruyu sormalıydım: Gazeteci olmak ister misiniz? Meğer kimsenin böyle bir isteği yokmuş, bunca zaman geçti tek bir yankı alamadık... Pek de haksız sayılmazsınız aslında... Gazeteci olup ne yapacaksınız? Müteahhit olun, armatör olun, Başbakan olun! Dünyanın parasını kırarsınız... Hem de ne bilgi ister, ne eğitim... Eh, bu arada bana da bu konuyu kapamak düşüyor! Bakın, aslan basınımız bu son konuyu —eski resimle— nasıl değerlendirdi:

İşlerinden oldular! ...

"Darwin" imansızının yaptıklarının acısını gene Türk işçileri çekiyor... "Sağlığa zararlı gazlar yaydığı" bahanesiyle kapatılan fabrikanın işsiz kalan 130 Türk işçisi: "Başımıza gelenlerin sebebi o 'Darwin denen ittir" diyorlar. "İnsan hayvandan gelmiştir" diye bir laf etmiş... Bizim patron da bunu fırsat bilip bize hayvan muamelesi yaptı, kapının önüne koyuverdi... Acaba bu herife "İNSAN" olduğumuzu nasıl anlatabiliriz? diyorlar...

Bir sürgün romanı:

«İnsanları Seveceksin»

E.M. Remarque

Orhan GÖKÇE

1898-1970 yılları arasında yaşayan çağdaş Alman edebiyatının önemli kişilerinden Erich Maria Remarque'yi okuyucular "Garp Cephesinde Yeni Birşey Yok" ve "Dönüş Yolu" adlı romanlarından tanıyorlar. Romanlarında genellikle anti-savaş temalarına ağırlık veren yazar, I. ve II. paylaşım savaşlarının insanlık üzerinde bıraktığı tahrip edici etkiyi edebiyat dilinin en güzel anlatımıyla okuyucuya sunuyor. Tekelci silah tüccarlarının ve emperyalist ülkelerin gözü doymaz kâr hırsıyla insanlığı nasıl bir felakete sürüklediklerini sıcak bir anlatımla okuyucunun gözleri önüne seriyor.

Dilimize Burhan Arpad tarafında çevrilen "İnsanları Seveceksin"de yazar 1930'ların Avrupa'sını anlatıyor. Bu yıllarda Hitler, Almanya'da iktidardadır. Komşu ülkelere karşı büyük bir savaş hazırlığı yürütmektedir. Bunun için Alman halkını psikolojik olarak savaşa hazır hale getirmek istemektedir. Almanların "Ari ırk" olduklarını ve tüm dünyaya hükmetmeleri gerektiğini propaganda etmektedir. Hitler, Alman halkının ariliğini bozdukları için Yahudi halka karşı amansız bir baskı uygulamaya başlamış, hiçbir suçu bulunmayan bu insanları toplama kamplarına doldurmuştur. Elbette baskılar yalnız Yahudilere yapılmamakta, başta komünistler olmak üzere tüm ilerici demokrat insanlar da baskılardan payına düşeni kurşuna dizilerek, toplama kamplarında her türlü işkence ve açlığa göğüs gererek ödemektedirler.

Remarque, Almanya'da "Hitler Rejiminin Korku ve Sefaleti" tüm şiddetiyle sürerken bir yerde cephe gerisi diyebileceğimiz Avrupa'nın çeşitli ülkelerine kaçan faşizmin toplama kamplarına düşmeyen Yahudilerin bu ülkelerdeki yaşantısı ve yaşamak için yürüttükleri mücadeleyi, karşılaştıkları güçlükleri en insancıl yanlarını öne çıkararak veriyor. Remarque'nin romanında insan unsuru en baştadır. Tüm acıları, ızdırapları, kuşku ve korkularıyla, zayıflık ve dirençleriyle, umut ve heyecanlarıyla insani tüm özellikler abartmasız, yalın ve inandırıcı bir mantık çerçevesinde sunuluyor. Birinci sayfasından sonuna kadar okuyuyucuyu sararak süren roman, kahramanlarıyla günlük hayatımızın içine giriyor.

Romanda yer alan kişiler kendi ülkelerinde, Hitler rejiminden önce iyi bir yaşantı sürdürmektedirler, Kimisi mühendis, kimisi doktor, kimisi avukat, kimiside Reichtag milletvekili ve üniversite öğrencisi olan bu kişilerin birden bire kendilerini sefaletin içinde bulmalarını, karşılaştıkları yeni yaşam ortamında, yeni yeni beceriler edinmelerini ve hayatlarını sürdürebilmek için yaratıcı çabalarını, kendi aralarındaki dayanışmayı öğretici bir anlayışla okuyucuya sunmaktadır. Bu yıllarda Avrupa'da henüz iltica yasası kabul edilmemiştir. Onun için yabancı bir ülkede oturma ve çalışma müsadesi almak mümkün olmamakta, zaten Avrupa'yı saran ekonomik kriz kaçak çalışma olanaklarını bile ortadan kaldırmaktadır. Polis adım adım mültecilerin peşindedir ve yakalanarak bir başka sınır kapısına bırakılmak her an olanaklıdır. Yakalananlar yabancılar yasasına muhalefetten hapse girmekte, cezasını doldurunca da kendini başka bir ülkenin sınır kapısında bulmaktadır. Mülteciler için sınırlarda yakalanmak, polis kurşunlarına hedef olmak, hapsi boylamak olağan günlük yaşantılar arasındadır ama, başka bir yol olmadığı için de bu macera hep göze alınmaktadır.

Tüm yaşam zorluklarına rağmen Remarque, romanında sevgiyi ve dostluğa ağırlıklı bir yer vermiş. Dresden'li Ludwig Kern ile Nürnberg'li Ruht Rolland'ın birbirlerine olan bağlılıkları insani duyguların en güzelini sergilemektedir. Biri kimya birisi de tıp öğrenimi yapan bu gençler sırf aileleri Yahudi olduğu için Alman vatandaşlığını kaybeder ve çareyi ülkeden kaçmakta görürler. Çekoslavakya'da bir mülteci kampında tanışan bu iki insan birbirlerine kısa sürede bağlanırlar ve yaşamı birlikte göğüslemeye karar verirler. Bu yaşam çileli bir yaşamdır. Sorumluluk duygusu bu yaşamın en belirgin özelliğidir. Sevgi dolu bu yaşamın içine bir de Steiner'in dostluğu karışır. Steiner bilgili becerikli çalışkan bir insandır. Bu iyi yürekli insan, bir Alman olan ve çok sevdiği karısından, bir Yahudiyle evlendiği için, başına bir iş gelmesin diye ayrılmış ve Almanya'yı terketmiştir.

Sonuç olarak Erich Maria Remarque'ın kitabı özellikle Türkiyeli okurlar için oldukça ilginç bir roman. Bizlerin bu kitaptan öğreneceği çok şeyler var.

Seslerin Denklemi

mavi bir tulum içindesin
damıt yorgunluğunu vur yüzüne
nasırların donutluğuyla ince sesinde eğenin
en güzel armağandır çıraklığına
avuçlarına dökülen yongası çeliğin
tenine dokunan tele benzer
su verdiğin çeliğin sevinci

suskun kalmasın bakışların
nemli güller devşir alnından
parıltıları yutsa da kaynakçılığının
yüceltir torna başında beklemekler
alnında nemli güller devşir
sitemlenen beton duvarlara benzer
akışı zorlanan çarkların dişleri

beklentilerin özgün karanfilisin
anla ki kolay kırılır bir parmak
beşi bir anda ama: bir yumruk eder
sen kirli ışıkları her eriştiğinde çıraklığınla
beton kentleri de çiçeklerle süsyeleceksin
sıcak dostluklara bürünür çekicin her vuruşunda
soğuk demirler de durduramaz akan zamanı

Kazım DOĞAN

1 MAYIS BİRLİK GÜNÜ OLDU

(Baştarafı 1. sayfada)

Türkiye'de faşist Evren cuntası ve onun hükümeti işçilerimizi, emekçi halklarımızı bu sene de 1 Mayıs gösterilerini kutlamaktan zorla alıkoydu. İnsanlık suçu işkencenin kol gezdiği, işsizliğin dayanılmaz boyutlara ulaştığı Türkiye'de insanlarımız 1 Mayıs'ı tüm dünyada alanları dolduranların bir gün mutlaka kazanacaklarının bilinciyle çeşitli biçimlerde kutladı.

Sol Birlik partilerinin ortak 1 Mayıs bildirisi Türkiye'de faşizme karşı mücadele edenlere, en güç koşullarda sunulmuş bir 1 Mayıs armağanı oldu. Bunlar elbette ki sol güçlerin, faşizme karşı mücadele edenlerin birlik ve beraberliğinin daha ilk adımları ve sembolik kazanımlarıdır. Ama işte böyle ve sadece böyle, Sol Birlik kendisini somut eylemler planında ve kitleler içinde ortaya koyabildikçe faşizme karşı mücadelenin öncüsü olabilir ve bu öncülüğü haketmesi, halkımıza vereceği armağanların en güzeli olacaktır.

KISASA KISAS SÜRÜYOR

(Baştarafı 1. sayfada)

duğunu...

Biri öbürünü tamamlayan bu iki mantıktan birincisi 100 bine yakın siyasal tutuklu ve hükümlünün bulunduğu bir Türkiye gerçeğine çarpmaktadır. Bu insanların mahkumiyetlerinin ve tutuklanmalarının sebebi siyasi nedenlerdir. Bunların arasında sosyalistler, devrimci-demokratlar, bilim adamları, gazeteci ve yazarlar ve hatta barışı savunanlar bulunmaktadır. Başka kanıt aramağa gerek olmaksızın, haklarındaki savcılık iddiaları bile bu onbinlerce insanın siyasi vasfını açıklamaktadır. İşte, seçimle geldiğini ve kendi gelişini demokrasinin gelişi olarak iddia eden rejimin sivil kuklası Özal bütün bu siyasi insanları anarşist saymaktadır. Besbelli ki bu, faşizmin kendinden ve kendi destekçilerinden başkasına siyasi hayat hakkı tanımayan tekelciliğinin en dar ve en yasakçı şeklinin küçük bir örneğidir.

Kenan Evren'in sözlerinde ifadesine kavuşan ikinci mantık ise Türkiye'deki faşist rejimin ne denli barbar, insan ve insanlık düşmanı olduğunu göstermektedir. Evren burada açıkça kendi devletinin adam öldürme hakkından sözetmektedir. Bu hakkı kendinde görebilmesinin gerekçesi olarak da, idam edilenlerin adam öldürmüş olmalarını ileri sürmektedir. Bu kısa kısas hukuku daha insanlık barbarlık dönemindeyken bile Evren'in anladığından yumuşaktı. Sözgelimi Hammurabi Kanunlarında bile kısasa kısasın sadece cezalandırma gerekçesi vardı ve neden böyle ceza verildiğinin, o kişiye hapiste ömür boyu bakmak gibi bir ekonomik külfet gerekçesi bulunmuyordu. Demek ki, Evren 50 kadar idam hükmünün infaz ilanını bu gerekçelerle onaylamıştı ve 600'den fazla verilmiş idam hükmünü infaza dönüştürmeyeceğinin bir garantisi de yoktur.

Açıktır ki, böyle bir rejimde insanlar için yaşama güvencesi yoktur ve sadece Evren'deki kan içme iştahasından ötürü değil, kolluk kuvvetlerine keyfince adam öldürme yetkisi veren anayasa hükmünden ötürü de yoktu. İnsanlar için yurttaş gibi yaşamak ve en temel haklara sahip olmak, düşünerek, konuşarak ve kendi inançlarına saygısını açıkça ifade ederek sosyal bir varlık olarak varolmak, bugünkü siyasal rejimin alabildiğine dar çerçevesi içinde mümkün olamaz.

Rejimin sorumlulular yukarıdaki mantığı ve kanıtları kendilerinden zaten başka bir şey ummayan halka karşı değil, asgari insan haklarına uymayı bekleyen Batı'ya karşı ileri sürmektedirler. Dudakları kanlı dişlerini örtmeye yetmeyen bir katiller ve talancılar sürüsünün zorbalığından kurtulmak için insan olan herkesin birşeyler yapması gereken bir dönemde olduğumuz çok yalın bir gerçektir. Bunu anlamak için Evren'in ve Özal'ın söylediklerinden başka kanıt aramaya da gerek yoktur.

BİR FOTOGRAFIN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

(Baştarafı 1. sayfada)

Beşuş çehreler!

Demirel'in bu jestinin anlamı ne? MC hükümetlerinde yıllarca birlikte çalışıp ülkeyi 12 Eylül faşist darbesine getirmenin anısına vefa mı? "Mağdur"lar arası dayanışma mı? Beş yıl hapis yatmamış olmanın, ya da elini kolunu sallıya sallıya nicedir fiilen politika yapabilmenin Demirel'de doğurduğu suçluluk duygusu mu?

Yoksa geçmiş ve süren ve belki de gelecek suç ortaklığının gereği mi?

Öyle ya, Türkeş de —hapiste yattı ama— politikanın dışında kalmadı. O hapiste yatarken fikirleri ve adamları iktidardaydılar.. Buna karşılık Demirel'in de, adamları değilse bile, fikirleri iktidardaydı. Yine de öyle.

Kaldı ki her iki "yasaklı" siyasinin de adamları arasında ne fark olduğuna bakıldıkta ("Sivil toplum" teorisi her ne kadar tersini gerektiriyorsa da!) durum biraz karışık görünüyor.

N.Ilıcak Tercüman'da bir yazısında, daha Türkeş salıverilmeden önce, şöyle diyordu: "Anavatan Partisi içindeki 'ılımlılar' aslında fasaryadır. Esas etkin ve anlamlı güç 'Hareketçiler'dir. Parti'de bir bölünme ihtimali belirirse Hareketçiler DYP saflarına geçiverirler. Kimse de orda onları yadırgamaz."

Bundan elbette (teoride de, pratikte de) Demirel'in ya da DYP'nin, vb. Anavatan Partisindeki Türkeşçi, ülkücü takımla aynı yolun suyu faşistler oldukları anlamı çıkmaz. Fakat faşist işbirlikçiliği de faşist olmamakla nasıl, ne ölçüde bağdaşır? İşte durumu karıştıran nokta burasıdır. Hele de fikriyatı bir iki geçici kişisel nokta dışında Demiril'inkinden farksız faşist bir rejim duruma hâkimken, Türkeş'in adamları o rejimde nice suyun başını tutmuşken S. Demirel rejimin bekçilerine muhalefette kararlı "demokrasi şampiyonu" kesilmişse, bu karışıklık biraz olsun somutlanmaz mı?

Bu karışıklığı somutuyla görmenin ve yerli yerine oturtmanın önemi şurada ki, mesele Yeni Gündemcilerin baştan beri yaptıkları gibi burjuva içindeki farklı eğilim ve yöntemleri, çekişmeleri, giderek çelişkileri gereğinden fazla önemsemenin sonu hiç de umulmadık, istenmedik yerlere kadar varabilir. N.Ilıcak'ın —her halde özel bilgilendirme ile de takviyeli— teorik öngörüsü, ya da uyarısı, ya da blöfü deyin isterseniz, Anavatan Partisi kongresindeki gelişmelerden ibaret olmasa gerek. N. Ilıcak'ınki, en azından, nereye varacağı, kimi nereye götüreceği başka faktörlere bağlı da olsa, bir durum tesbitidir. Böyle birşeyin faraza gerçekleşmesi durumunda ise tıpkı eski MC günlerinde olduğu gibi Demirel'le kolkola girmiş "mağdur" bir Türkeş imajının burjuvazi içindeki ayrımların, çelişkilerin, vb. tahlilinde ve değerlendirmesinde yeri ne olabilir?

Sırf faraziyeye dayandığı için saçma, evet, Yeni Gündemciler için bile saçma olduğunu biz de biliyoruz ama, işte, meselâ dedik!

AVRUPA KONSEYİ BİR KEZ DAHA CUNTA'YA YEŞİL IŞIK YAKTI

(Baştarafı 1. sayfada)

tek arayışlarına yeşil ışık yaktı. Oylama sonucu Türk delegasyonunun yetki belgesi 46 red oyuna karşılık 56 oyla kabul edildi. Bu 56 oyun 12'si Türk parlamenterlere ait olduğundan, aslında yetki belgesi bir oy farkla kabul edilmiş oluyordu.

Türkiye'deki son bir yıllık gelişmelerle ilgili olarak Politik Komisyon adına Avusturyalı hristiyan demokrat Steiner ve Hukuk Komisyonu adına da sosyalist gruptan Hollandalı Stoffelen birer rapor sundular.

23 Nisan günü saat 10.00'dan 19.00'a kadar Türkiye'nin durumu tartışıldı. Tartışmalarda hrıstiyan demokrat parlamenterler Cunta'nın uygulamalarını Türkiye'de demokrasiye dönüş olarak göstermek için çaba harcarlarken, komünist ve sosyalist parlamenterler Türkiye'nin durumunun demokrasi ve insan hakları ilkeleriyle bağdaşmadığını bu nedenle de Türk delegasyonunun yetki belgesinin onaylanmamasını savundular. Liberal grubun tutumu da hristiyan demokratlar gibi oldu.

Konsey bir yandan yetki belgesini onaylayarak Cunta'ya ve onun sivil görünümlü hükümetine destek sağlarken, öte yandan Türkiye'nin Bakanlar Komitesi dönem başkanlığını reddederek, sözüm ona Türkiye'nin "demokrasiye dönüş çabalarını" daha hızlandırması için onun "kulağını çekiyordu".

Öte yandan aralarında TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, DİSK Maden-İş Genel Başkanı Mehmet Karaca ve Avukat Ziya Acar'ın da bulunduğu 33 politik parti, sendika ve demokratik kitle örgütü yöneticisi Avrupa Konseyi'ne Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki gelişmeleri ve gerçek durumu anlatan bir rapor sundular ve Türkiye'nin yetki belgesinin onaylanmamasını talep ettiler. 22 Nisan günü Sosyalist Grup toplantısında delegasyon adına bir konuşma yapan TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Cunta'nın uygulamalarının niçin demokrasiye dönüşle uzak yakın ilişkisinin olmadığını anlatarak, parlamenterlerden Türkiye'yi devamlı gündemlerinde tutmalarını ve Cunta'yı devirip demokrasiyi kurmada asıl belirleyici olan Türkiye demokrasi güçlerine destek olmalarını istedi.

495 BİN İŞÇİ İÇİN "NASİHAT SÖZLEŞMESİ" İMZALANDI

(Baştarafı 1. sayfada)

zı olmak Şevket Yılmaz'ın işçi düşmanlığını da açmaza sürüklüyor. "Sattım" diyebilmesi dahi zorlaşıyor. Gerçekten de devlet sendikacılığının da bir "raconu" vardır ve "kara sendikacılar" işçi haklarını "satmadık" diyebilecekleri bir "satış formülü" ile ayakta durabilirler. Özal'ın gözükara politikası ve faşist rejimin varlığı sınıf düşmanı sendikacılara bile "hayat alanı" bulamıyor. Şevket Yılmaz "büyük" konuşup "randevu" koparıyor, görüşmelerde hep aynı "anlayış bekliyoruz" tekerlemesiyle çıkıyor. Türk-İş Hükümet zirvesi üç kez yenilendi ama henüz Özal'ın % 25'ten bir kuruş fazla zam vermiyeceğinin kesin olarak anlaşılmasından başka bir sonuç çıkmadı.

Özel sektör işyerlerinde "iyi kötü" imzalar atılıp, işçiler şöyle veya böyle kandırılıyorlar. Bu anlaşılıyor. Ama 495 bin kamu işçisinin durumu her bakımdan farklı. Çünkü bu alanda Türk-İş'in örgütlenme temeli var. Devlet sendikacılığının yaşamaya ve işçi sınıfı düşmanlığı fonksiyonunu yerine getirmeye devam etmesi gerekiyor. Şevket, bu sicilli emek ve emekçi düşmanı Şevket'in "linç edilmekten" korunması gerek. Özal'ın bunu anlaması, Şevket çetesine "manevra" yapabileceği bir "formül" hediye etmesi gerekiyor. Ve bugün Türkiye'de böyle bir formülün bulunması bile güçlük yaratıyor.

495 bin işçi sözleşmenin imzalanmasını değil, artık üzerinde oyun bile oynanamıyacak kadar açıkça yaşanan bir kepazeliğin nasıl biteceğini, kendi sorunu değil, kendine düşman cephenin bir sorununu izler gibi izliyor.

REAGAN NAZİLERİ AKLIYOR

(Baştarafı 1. sayfada)

resmi olarak, F.Alman hükümetinin bundan hoşlanmayacağını bildirdiği geçen aylarda haftalık "Der Spiegel" dergisi tarafından kamuoyuna duyurulduğunda, Helmut Kohl'un bu isteği gerek F.Almanya'da gerekse ABD'de büyük tepkilere yolaçmıştı.

İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinin 40. yıldönümü tüm dünyada ve özellikle sosyalist ülkelerde faşizmden kurtuluşun yıldönümü olarak kutlanırken, savaş Delisi Reagan'ın ve onun Avrupa'daki en yakın ve en sadık müttefiki Helmut Kohl'un bu davranışı, onların Nazilerin katliamlarını kınarken ne kadar ikiyüzlüce davrandıklarının en son örneği oldu.

Reagan'ın bu kararı sadece ilerici ve anti-faşist çevrelerce değil, aralarında İngiltere Başbakanı Thatcher'in de olduğu başkaları tarafından da eleştirildi ve tepkiyle karşılandı.

435 üyeli ABD Kongresi'nin 257 üyesi, ortak bir mektupla F.Almanya başbakanı Helmut Kohl'dan, Reagan'ı Bitburg askeri mezarlığına davet etmekten vazgeçmeye çağırdı. Yine "Washington Post" gazetesinin bir haberine göre, aralarında Reagan'ın seçim kampanyası yürütmüş olanların da bulunduğu Cumhuriyetçi Parti ileri gelenleri, Reagan'ın Bitburg ziyaretinin "bir felaket" olacağı görüşündeler. Bu arada 100 üyeli ABD senatosunun 53 senatörü, Reagan'a ortak bir mektup yazarak, sözkonusu mezarlıkta Nazi subaylarının da gömülü olduğunu vurguladılar. Reagan'ın programında Bitburg mezarlığı ziyaretinin de yer almasını protesto eden senatörler, başkanın "Almanya ile barışıldığını göstermek için daha uygun bir simge bulmasını" istedi. İki partiden de üyelerin imzaladığı mektubu açıklayan senatör Howard Netzenbaum, mektubun 15 Nisan'da yazıldığını belirterek, "ABD başkanı birçok gaddarlığıyla birlikte 3.Reich'ı savunmak için ölmüş olan askerler için anma töreni yapmamalıdır" dedi.

ABD Kongresi'nde önemli bir gücü seferber edebilen "Amerikan-İsrail Kamu İlişkileri Komitesi" de Reagan'ın ziyaretini eleştirenler arasında. Komite yaptığı açıklamada şöyle dedi: "Bu SS katillerini anmak, Neo-Naziliğin dirilmesini teşvik etmektir. Bu haksızlıktan vazgeçmek zayıflık değil, güçlülük belirtisi olacaktır."

Bu arada İngiltere Parlamentosu'nda Nazi Almanyası'na karşı zaferin 40. yıldönümü konulu özel toplantıda, İşçi Partisi Sözcüsü David Winnick, Reagan'ın planını "SS toplama kamplarında öldürülenlerin anısına ve Nazi tiranlığına son vermek için savaşmış olanlara karşı saygısızlık" olarak nitelendirdi. Reagan'ın en baş destekçilerinden İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher ise "Ben ABD'nin eylemlerinden sorumlu değilim. Sözlerinize sempati duyuyorum" demek zorunda kaldı.

1943'de Nazi işgaline karşı Varşova'nın Yahudi mahallesinde gerçekleşen ve kanlı bir şekilde bastırılan ayaklanmanın hayatta kalabilmeyi başaran tek lideri Marek Edelman da Varşova'da düzenlediği bir basın toplantısında Reagan'ı eleştirdi. Bugün Polonya'nın Lodz kentinde kalp cerrahlığı yapan Edelman, "Reagan Bitburg mezarlığında gömülü SS askerlerini anmakla Almanlarla barışacağını simgelemiş olmaz. Bu, sadece dünyayı fethetmeye niyetli gerici ve acımasız güçlere teşvik olabilir." dedi. Varşova Getto ayaklanması olarak bilinen bu harekette 220 Yahudi Nazi birliklerine karşı üç hafta direnmişlerdi.

Reagan'ın Bitburg gezisi, aralarında DKP, Yeşiller, SPD ve DGB sendikasının da bulunduğu F.Alman anti-faşist güçleri tarafından da şiddetli eleştirilere uğradı. SPD adına yapılan bir açıklamada, Reagan'ın faşizmin yenilgisinin 40. yıldönümünü bir Nazi kampında anmayı düşünmemesi eleştirildi ve Helmut Kohl, "Nazilerin zulmünü unutturmaya çalışmakla" suçlandı. Bu arada Bitburg belediye başkanı Theo Hallet de bu koşullarda ABD başkanının Bitburg'a ziyaretinin "sorumsuzluk olacağını" söyledi. Hallet 5 Mayıs'ta gerçekleşecek olan ziyaret konusunda, "Ziyareti sonunda Bitburg halkının kendisi iptal edebilir, çünkü kentimizin adının kötüye kullanılışını, kentimize sürülen leke, halkımız için tahammül edilir sınırları aşmıştır" dedi.

Reagan ise tüm bu tepkilere cevap olarak, büyük bir pişkinlikle 100 gazete ve televizyon kuruluşunun yöneticisinin katıldığı konuyla ilgili bir basın toplantısında "Tepkiler geldi diye geri adım atamam" dedi.

Reagan ve Kohl gibi gerici ve savaş kışkırtıcıları Nazilere itibarlarını geri vermek için ne kadar çaba gösterirlerse göstersinler, ne Alman halkı ne dünya halkları faşizmin zulmünü asla unutmayacaklar ve böyle bir felâketin insanlığın başına bir daha gelmemesi için mücadelelerini kararlılıkla sürdüreceklerdir.

ARJANTİN'DE CUNTACILAR YARGILANIYOR

(Baştarafı 1. sayfada)

ra, gelişen grevler ve kitle hareketleri sonucu yapılan genel seçimlerde cumhurbaşkanlığına gelen Raul Alfonsi, daha seçim konuşmaları sırasında binlerce insanın ölümünden sorumlu olan Cunta şeflerinin yargılanacağı sözünü vermişti.

"Arjantin'in Nürnberg Mahkemeleri" olarak adlandırılan ülkenin bu en büyük siyasal duruşmasından önce televizyonda bir konuşma yapan Alfonsin, "Bazı hainlerin darbe yapmaları isteğiyle orduyla temasa geçtiğini" açıkladı ve halkı 27 Nisan günü başkent Buenos Aires'te büyük demokrasi gösterisine çağırdı.

Mahkemede yargılanmasına başlanan Cuntacıların isimleri şöyle. 1976'daki askeri darbenin başı Jorge Videla, ondan sonraki Cuntacı Roberto Viola, son Cuntanın şefi Leopoldo Galtieri, eski deniz kuvvetleri komutanı amiraller Emilio Massera, Armando Lanburuschini ve Jorge Anaya ile eski hava kuvvetleri komutanları Orlando Agusti, Omar Grafikna ve Basilio Lamidozo.

Duruşmanın ilk gününde iddianın okunmasına başlanan bu askeri mahkemelerin yargılamayı "delil yetersizliği" gerekçesiyle reddetmesi üzerine sivil üyelerden oluşturulan mahkemede, 2000'ten fazla tanık dinlenecek. Sanıklar 1976'dan bu yana komünist, ilerici ve demokratlara karşı giriştikleri cinayet, işkence ve kaçırmadan dolayı yargılanacaklar. Çoğu sadece sol görüşe sahip oldukları için gözaltına alınan, iz bırakmadan kaybolanların sayısının 9 bin civarında olduğu tahmin ediliyor. (Bu arada Fransız "Le Peoin" dergisi, Arjantin'de 1976-82 yılları arasında değişik askeri cuntalarda "görev" yapmış 9 generalin "yıkıcıları" yoketmek için başvurdukları yöntemin Nazi Almanyasın anımsattığını belirtiyor ve Arjantin'deki insan hakları kuruluşları da Cunta dönemlerinde 30 bin kişinin öldürüldüğünü veya kaybolduğunu söylüyorlar.

Öte yandan 23 Nisan akşamı 50 binden fazla insan hakları savunucusu, 8 yıllık askeri diktatörlük dönemindeki işkence, adam kaçırma ve cinayetlerden sorumlu tüm kişilerin cezalandırılmasını isteyen bir gösteri yaptı. Cunta döneminde "kaybolan"ların isimlerinin üzerinde buluduğu binlerce pankartı taşıyan göstericiler, "adalet sağlansın, suçlular cezalandırılsın" diye haykırdılar.

Yine Cumhurbaşkanı Alfolsi'nin çağrısı üzerine 27 Nisan günü başkent Buenos Aires'te 250 bin kişi darbe tehlikesine karşı demokrasinin korunması için gösteri yaptı. Ve gösteri başlarken Alfonsin ve 15 politik parti ve örgüt tarafından bir hafta önce imzalanan "Demokrasinin Savunulması" adlı bir manifesto okundu.

Cuntacıların 25 yıla kadar varan hapis cezasıyla cezalandırılacakları tahmin edilen bu duruşma, Arjantin'deki demokrasi güçlerinin kararlı ve gözüpek mücadelesinin bir sonucudur. Darısı Evren ve hempalarının başına.

BOYALI PERDE

(Baştarafı 1. sayfada)

rü! Parti'deki "milliyetçi-muhafazakâr" akımın kanadı ile Türkeş'çi faşist kanat arasında çekişme ve rekabet olduğu baştanberi biliniyor. Kongrede Şıvgın ekibine indirilen "darbe" bu açıdan Selametçiler için bir başarı ya da kazanım sayılabilir.

"Milliyetçi-muhafazakâr" akımın içinde çekişme ve rekabet yeni birşey değildir. Gerek ideolojik planda, gerekse maddi çıkar ilişkileri alanında neredeyse yarım yüzyıldanberi sürer gider. Özal'ın Partisi'nin "yoktan" varedilişinde de, Özal müsaadeye mazhar partilerden biri olarak 83 seçimine katılabilmesinde de, seçim "başarı"larında ve faşist rejimin sivil hükümetini kurup sürdürebilmesinde de Selametçilerin çoğu zaman gizli kapaklı yollardan oynadıkları rol bir hayli önemli. En azından Türkeş'çi faşistlerinki kadar önemli. Zaman zaman su yüzüne çıkan, Özal'ın ve yakın çevresinin geçmişlerini de kapsayan yerel ve uluslararası tarikat ilişkileri, özellikle Suudi Arabistan'la siyasi ve hele de (yine çok-uluslu) ekonomik bağlantılar Selametçilerin Anavatan Partisi içinde elde tuttukları önemli kozlardır. Kongre sonuçlarında bunlar da rol oynamıştır.

Bugün Anavatan Partisi yönetimde ve Cunta'nın (şimdilik) muhatabı olduğuna göre çekişme, özünde, devletin çeşitli karar merkezleri ve mekanizmaları üzerinde denetimle ilgili. Bir yönüyle kongre sonuçlarına yansıyan da bu.

Özal'ın ünlü "ılımlılar" listesi ardında yatan gerçekler bunlardır. Ufukta beliren "tehlike"ye karşı "ılımlılık" perdesi ardında faşizmin kara yüzünü biraz da olsa ak çıkarma çabası ise Özal'ın bile değil, doğrudan doğruya boyalı basının marifetidir!

Dayanışma YAZIŞMA ADRESİ: Postfach 10 16 34, 4100 Duisburg 1 – F.Almanya. BANKA HESABI: Postgirokonto-Nr: 4003 63-431, Postscheckamt Essen, BLZ: 360 100 43

Emekli NATO generalinin ağzından:

Avrupa'da Amerikan füzeleri

Emekli Yunan generali Michael Tambopulos'la yapılan aşağıdaki söyleşi, Cenevre'de başlatılan silahsızlanma görüşmelerine ışık tutacak bir içerik taşımaktadır. Daha önce İzmir'deki 6.ATAF/NATO üssünde ve NATO'ya bağlı Havacılık Araştırma ve Geliştirme Grubunda çalışmış bulunan emekli tuğgeneral hâlen uluslararası "Barış ve Silahsızlanmadan yana olan Generaller" grubunun üyesidir. Bilindiği gibi eski Portekiz Devlet Başkanlarından Mareşal Fransisco da Costa Gomes, Kıbrıs'taki Barış Gücü'nün İngiliz eski komutanı emekli general Michael Harbottle, İtalyan senatörü emekli general Nino Pasti, Federal Almanya'daki emekli general Günther Vollmer ile Gert Bastian da bu grubun üyeleri arasında yeralıyorlar.

Soru: Cenevre'de çıkmaza giren görüşmelerdeki temel anlaşmazlık henüz çözümlenmemiştir. ABD, Sovyet Orta Menzilli füzelerini dengelemek için NATO'nun ek füzelere ihtiyacı olduğunu ileri sürerken Sovyetler, taraflar arasında yaklaşık bir dengenin varlığından sözetmektedir. Konuya ilişkin görüşünüz nedir?

Cevap: Resmi ABD belgeleri, saygınlığı bulunan barış enstitüleri, uluslararası uzmanlar ve ABD, Avrupa ve diğer ülkelerdeki birçok tanınmış kişinin de onayladığı gibi Avrupa'da nükleer bir denge vardır. Londra'daki Uluslararası Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, 1982 sonu ile 1983 başında şunu vurgulamıştır: "Varılan nokta, eşitlik diye adlandırılmaya çalışılan şeydir. Hiçbir taraf da ötekine karşı nükleer bir saldırı yapabilecek üstünlüğe sahip değildir..." Avrupa'da ve bir bütün olarak dünyada nükleer denge, daha 1979 yılında sağlanmıştı. Bu durum Haziran 1979'da Viyana'da SALT-2 Anlaşmasının imza töreni sırasında, ABD ve SSCB Başkanları tarafından açıklanmıştı.

Soru: Bundan birkaç ay önce ABD ve NATO'nun tekrar silahlanma kararı almalarına neden olan olay ne idi?

Cevap: Gerçek şudur ki, hiçbir olay olmamıştır. Olan tek şey ABD stratejisinin Karşılıklı Güvence Altına Alınmış Tahribat Doktrininden, Karşıt Güç Doktrinine, yani düşmana fırsat vermeyen ilk darbe ilkesine kaymasıdır. Fikir şöyle idi: Düşmanın kıtalararası balistik füzeleri (ICBM) korunmakta oldukları sığınaklarda tahrip edilebiliyorsa, misilleme gücü azaltılabilirdi. Bu nedenle, karşı tarafa fırsat vermeyen nükleer bir darbe, generalleri cezbetmiş, onların nükleer silahları kullanmaya ilişkin endişelerini zayıflatmıştı... Şimdi oluşturulan Karşıt Güç Doktrini askeri bir üstünlük sağlanmasına ve NATO'nun ilk nükleer darbe gücünü, Persing-2,Cruise füzeleriyle artırma "ihtiyacı"na dayanmaktadır ve Avrupa, Amerikan generalleri tarafından "sınırlı nükleer savaşın" olası sahnesi olarak seçilmiş bulunmaktadır... Karşıt Güç Doktrinine kaymış olan NATO, şimdi Sovyet SS-20 füzelerini tehdit olarak algılamaktadır. Çünkü SS-20 füzeleri hareketli oldukları için ilk darbede yokedilemiyeceklerdir. Bu, Sovyetler Birliği tarafından mukabil bir saldırı anlamına gelecektir. ABD, SS-20'lerin yerlerine yerleştirdiği SS-4 ve 5 füzeleri hakkında asla bir ses çıkarmamıştı. Çünkü onların atılmazdan önce yerde tahrip edileceğini ümit etmekteydi. Ama SS-20'ler bu olanağı ABD'nin elinden almıştır.

Soru: SS-20'lerin yerleştirilmesinin üzerinden 4 yıl geçtikten sonra ABD ve NATO'nun seslerini yükseltmelerini nasıl açıklarsınız?

Cevap: Batı, SS-20'lerin varlığını (1976'da) öğrenmeden çok daha önce Persing-2 ve Tomahawk füzelerinin geliştirilmesine başlamıştı. Cruise füzeleri için 1972 yılında, Persing için ise 1975 yılında ilgili firmalarla ilk sözleşmeler imzalanmıştı. Bu gerçekler, Sovyet Orta Menzilli füzelerinin hareket edebilen SS-20'lerle modernleştirilmesine karşı Persing-2 ve Cruise'lerin geliştirildiğine ilişkin iddiayı tamamen çürütmektedir.

Her iki projenin de yeterince ilerlediği kanaatine varılınca 1979'daki NATO kararı derhal alınmış ve Avrupa'ya yeni orta menzilli Amerikan füzelerinin yerleştirilmesi kesinleştirilmiştir. SS-20'lere ilişkin "korkular" ve "endişeler" yüksek sesle dile getirilmeye, açıkçası Avrupa halkı füzelerin yerleştirilmesi fikrine hazırlanmaya başlanmıştır.

Soru: Sovyet SS-20 füzelerinin bir "misilleme" silahı, Amerikan Persing-2 ve Cruise füzelerinin de "ilk darbe" silahı olduğu ayrımı füzelerin hangi özelliklerine dayandırılmaktadır?

Cevap: Bu soruyu yanıtlamak için, teknik bilgilerin kısaca incelenmesi gerekir. SS-20'lerden başlayalım. Önce anahtar soruyu soralım: Görevleri nedir, niçin geliştirilmişlerdir? Bir kere ABD'nin ileri yerleştirilmiş sistemleri (FBS), yani denizaltılara ve uçaklara, Avrupa'daki NATO ülkelerindeki üslere ve Avrupa kıtaşı karasularındaki uçak gemilerine yerleştirilmiş nükleer füzeler 1950'li yıllarda oluşturulmuştur. Sovyetler Birliği ise SS-4'leri (menzili 2000 km, gücü 1 megaton) 1959'da, SS-5'leri de (menzili 3700 km, gücü 1 megaton) 1961'de Avrupa'daki topraklarına yerleştirilmiştir. Bu füzeler sıvı yakıtla çalışmakta olup, toprak üzerinde yerleştirilmiş durumdaydılar. Aradan 18 yıl geçtikten sonra bu füzelerin modası geçti ve modernizasyonu gerekti. Objektif olarak konuşmak gerekirse geç bile kalınmıştı. Yeni füzeler, SS-20'ler katı yakıtla çalışıyordu, sabit değil hareketli rampalardan atılabiliyordu ve ayrı hedeflere varabilen üç ayrı nükleer başlık taşıyordu. Menzili 5000 km olan SS-20'ler herbiri 150 kilotonluk üç bomba taşıyordu ve atıldığı hedefin etrafında çizilecek 400 metre çaplı bir dairenin içine düşecek bir hassasiyete sahipti. SS-20 füzeleri, eski füzelerle aynı savaş görevlerine sahipti: Askeri havaalanları, üsler, vb. gibi stratejik ve yarı taktik öneme haiz NATO hedeflerine yönelerek Sovyetler Birliği'ni dolaylı olarak korumak. Ama bu füzeler ilk darbe silahı değildir, çünkü ABD'ye erişemezler. 150 kilotonluk savaş başlığının yolaçacağı geniş tahribat yüzünden Sovyet konvansiyonel güçlerini (klasik savaş güçleri-ni-piyadeler, tanklar vs.) desteklemek için de elverişli değildir. SS-20'lerin yeraltı tesisleri, sığınaklar vb. gibi katı hedeflere nüfuz etmek yeteneği de yoktur.

Bütün bu nedenler yüzünden SS-20, Sovyetler Birliği için asıl muarrız ve gerçek tehlike, Avrupa'dan değil, ABD'den geldiği varsayıldığına göre, komuta merkezlerini yoketme yeteneği olan hassas bir ilk darbe nükleer silahı olamaz.

Bu bağlamda, Sovyetler Birliği'nin Avrupa'ya karşı ilk nükleer darbeyi başlatması kendisi için intiharla eşanlamlı olacaktır. Böyle bir durumda Avrupa ve ABD'deki ileri yerleştirilmiş sistemlerin hepsi birden derhal Sovyetler Birliği'ne saldıracak ve daha da önemlisi, ana Amerikan nükleer kıtalararası güçleri (CIBM) ve denizaltılardan atılan balistik füzeler (SLBM) saldırıyı güçlendirecektir.

NATO'yu ençok endişelendiren, SS-20'lerin hareket edebilme yeteneğidir. Bu yüzden ilk darbe ile kesinlikle tahrip edilemezler. Yani bir ABD ilk darbesinin ardından, isabet almayan SS-20'lerden muazzam bir misilleme darbesi gelecektir. Tabii ki bu savaş çığırtkanlıkları için çok güçlü, caydırıcı bir noktayı oluşturmaktadır. Onlar açıkça şu sonucu çıkarmaktadırlar: "SS-20'ler, dikkatlice planlanmış" "sınırlı" ve "uzatılmış" bir Avrupa nükleer savaşının hazırlıkları için bir engel oluşturmaktadır. Bu nedenle şu veya bu yolla ortadan kaldırılmalı, sayıları azaltılmalı veya yerleştirilecek 572 Persing-2 ve Cruise füzesi ile devre dışı bırakılmalıdırlar.

Soru: O halde Persing-2 füzesini saldırı amaçlı bir ilk darbe silahı olarak sınıflandırmanız için sebep nedir?

Cevap: Akılda tutulması gereken, Persing-2'nin Avrupa toprağında Sovyet hedeflerine yönelik bir ABD silahı olmasıdır. Yani Persing-2 SSCB ve ABD açısından stratejik bir füzedir. Oysa SS-20 değildir. Çünkü ABD topraklarına erişemez. O halde şöyle sorulabilir: Teknik özellikleri, Persing-2'nin ilk darbe silahı olmasına elvermekte midir?

Persing-2, iki aşamalı, katı yakıtla çalışan hareketli bir füze sistemidir. Hedefe 30-40 metre çaplı bir daire içine düşecek şekilde isabet yeteneğine sahiptir. Yüksek dirence sahip çelik bir kılıfa saklı nükleer yakıttan oluşan ve toprağa nüfuz edebilen nükleer bir başlığı vardır. Savaş başlığı, bu şekliyle, iyi korunmuş yerlere nüfuz edebilmekte ve istenen yeraltı hedefi içinde patlayabilmektedir. Bu hedef bir kıtalararası stratejik füze silosu, politik veya askeri bir komuta merkezi olabilir. Atıldığı andan itibaren Sovyet topraklarındaki bir hedefe isabet etmesi için sadece 5-6 dakika gerekir. 10,20 kilotonluk bir patlama gücü vardır. Menzili 2500 km'dir. Hızı ses hızının 12 misli (12 mach) olup 300 km. tavan yükseklikten uçabilmektedir. Tüm bu özellikleri Persing-2'ye bir ilk darbe silahı niteliğini vermektedir. dir.

(.......)

Soru: Cenevre'deki görüşmelerin kopmasına yolaçan gelişmeler nelerdir?

Cevap: ABD'nin durumu, daha ta başlangıçta, her ne pahasına olursa olsun SSCB üzerinde bir üstünlük sağlamaktı. Sıfır çözümden son geçici önerilere kadar bütün önerilerin özü buydu. Sıfır çözüme göre Sovyetler kendi orta menzilli füzelerini sökecek ve ancak bundan sonra ABD Persing-2 ve Cruise füzelerini yerleştirmeyecekti. SSCB bu sıfır çözüme uysaydı tek taraflı olarak silahsızlanma kararını vermiş olacaktı. Çünkü ABD, Avrupa'da ve Avrupa sularında dolaşan uçak gemilerinde yeralan ve yüzlerce nükleer silah atabilen uçaktan oluşan ileri yerleştirilmiş ABD sistemlerini hesaba katmıyordu.

Gene ABD, 162 adet Fransız ve İngiliz orta menzilli füzesini anlaşma dışı bırakıyordu.

(......)

Soru: Burada tartıştığınız görüşlerinizi nasıl özetleyebilirsiniz?

Cevap: Orta menzilli füzeler konusu son yıllarda acil ve tartışmalı bir sorun haline gelmiştir. Tabii ki bu tesadüfen olmamıştır. Durum, ABD'nin böylesi sorunları ele alırken kullandığı bilinen yönteme uygundur. SS-20 füzelerinin Avrupa'ya karşı bir "tehdit" oluşturduğu kolay ve "itibar görebilir" bir şeydi. Zaten nükleer silahlar, tabiatı gereği tehlikeli silahlardır. Bu konuda bilgisi olmayan veya yanlış bilgilendirilen insanlar, çeşitli tipleri arasında farkedilmez ayrılıklar bulunan saldırı ve savunma amaçlı füzeleri birbirinden nasıl ayırdedebilirler?

Bütün olanlar sıklıkla kullanılan ve tekellerin kasalarına yüksek askeri harcamalardan oluşan kârlarla doldurmak için öne sürülen "Sovyet tehdidi" veya "Sovyet askeri üstünlüğü" gerekçesiyle bağlantılıdır. Eski ABD Dışişleri bakanı John Foster Dulles, bu formülü şöyle ifade etmişti: "Ülkenin büyük bir askeri gücün yükünü çekmesi için, psikolojik savaşa uygun duygusal bir atmosfer yaratılmalıdır. Dıştan gelecek bir tehdit fikrini uydurmak gerekir."

Bugünkü durum, askeri-sanayi kompleksinin (eski ABD başkanı Eisenhover bu komplekse karşı Amerikan halkını uyarmıştı) projelerine göre iki yönlüdür: Astronomik askeri bütçeler, yeni bir dünya savaşı için planlarla birlikte düşünülmektedir. Bu nedenle sahte tezlere ve yalan gerekçelere ihtiyaçları vardır.

(.........)

İnsan merak ediyor. Gerçekten bir yalan ve uydurmaca olan meşhur Sovyet askeri üstünlüğü geçtiğimiz on yıllarda niçin kullanılmamıştır? Sovyetlerin üstünlüğüne ilişkin Amerikan yalanına inanılsa bile, Sovyetlerin bu üstünlüğü istismar etmek için uzun zamandır hiçbir şey yapmadıkları nasıl izah edilebilir? Belki de Amerikalıların kendilerine yetişmelerini bekliyorlardır ki eşit koşullarda oynayabilsinler!

(.....)

Soru: Bütün bunlar bizi sıkça duyulan bir iddiaya götürmektedir, yani ABD ve SSCB'nin nükleer silah yarışında "eşit sorumluluğu" vardır.

Cevap: ABD ve NATO propagandasının çok iyi bilinen politikası şu denenmiş ve doğru usülü uygulamaktadır: ABD ağır biçimde suçlandığı zaman, ABD ile SSCB aynı sepete konulmalıdır. Sonra günahlarımız ikisi arasında paylaştırılacaktır... Silahlanma yarışına ilişkin gerçek tamamıyla farklıdır. ABD, silahlanma yarışının tartışılmaz lideridir. İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana geçen 38 yıl içinde bütün yeni öldürücü silah sistemlerini geliştiren, hizmete koyan, üreten ve yerleştiren ülke ABD olmuştur. 1945'deki atom bombasından sonra gelen, birçok ve birbirinden bağımsız hedeflere yönelen füzelerden, nötron bombasına ve Cruise füzelerine kadar 15 korkunç silah sistemi bunlar arasındadır.

Sovyetler Birliği savunma ve sağ kalabilme nedeniyle ABD'yi izlemek zorunda kalmıştır. Ama daima yeni Sovyet silahları ile ABD arasında önemli bir zaman dilimi olmuştur.

Sanıyorum ki yukarıdaki fikirler, kimin savaşa, kimin barışa hazırlandığını göstermek için yeterince güçlüdür.

